

ATAKUOJA NEGINKLUOTUS NORVEGIJOS MIESTUS

VOKIETIJOS LĖKTUVAI SUNAIKINO DAUG AELESUND PRIVAČIŲ REZIDENCIJŲ

Vokiečių atakos į pietus nuo Dombas atmuštos

LONDONAS, Anglija, bal. 28. — Sekmadienį šeši Vokietijos lėktuvai dvi valandas mėtė komas, kai kurias po 500 svarų sunkumo, į neginkluotą Norvegijos miestelį Aalesund, apie 100 mylių pietų vakaruose nuo Trondheimo.

Nacių bombos sunaikino daug privačių rezidencijų, sužalojo kitas ir sgriovė bažnyčią.

LONDONAS, Anglija, bal. 28. — Britanijos karo ministerijos komunikatas sekmadienį sako, kad sąjungininkai vis gabeną kariuomenę Norvegijon ir čia ją išlaipina. Komunikatas paneigė Vokietijos pranešimus, jogei naciai pasistumė pirmyn Gudbrandsdalen klony. Vokiečių atakos šitame fronte, kalba Britanijos pranešimas, atmuštos.

Gudbrands klon's yra dau-

giau nei 100 mylių į pietus nuo vokiečių okupuoto miesto Trondheim ir apie 30 mylių į pietus nuo Dombas, kur sąjungininkų kariuomenė koncentruojama.

Pereitą šeštadienį vyriausioji sąjungininkų karo taryba turėjo konferenciją Londone. Svarstė, kokios naujos problemos gali kilti artimoj ateity ir kokių priemonių teks imtis šioms problemoms pasitikti.

Britanija daugiau kariuomenės mobilizuoja. Šeštadienį kariuomenės tarnybai užsiregistravo dar 300,000 vyrų. Tai yra 26 metų vyrai. 21 metų vyrai užsiregistravo gegužės mėnesį. Tuoj po to nužiuorėta pašaukti karo tarnybon kiti — vyrai iki 35 metų senumo. Karo vadovybė tikisi iki vasaros pabaigos jau turėti 2,500,000 vyrų armiją.

Vokietijos parašiutininkams nesiseka

LONDONAS, Anglija, bal. 28. — Pranešimai, gaunami iš Norvegijos, pasakoja, kad naciai mėgino kart kartėmis nuieisti savo kariuomenės parašiutais Norvegijoje, sąjungininkų ir norvegų užnugarį.

Bandymų pasėkos buvo liudnos. Nacių parašiutininkai užtikti vieni sužeisti, kiti rasti sušalę, dar kitus norvegai nušovė arba paėmė nelaisvėn. Bendrai, kaip Stalinui Suomijoje, taip Hitleriui Norvegijoje, nepavyko atsiekti jokių žymėsių laimėjimų neleidimu kariuomenės parašiutais.

Konfiskavo du nacių laikraščius

AMSTERDAM, Holandija, bal. 28. — Įėjo galion cenzura Holandijoje. Kariuomenės atstovai konfiskavo du nacių laikraščius. Šiomis dienomis išleistas Holandijoje patvarkymas draudžia spaudai atakuoti bet kurią iš kariaujančių šalių.

Gandhi nedarys keblumų Britanijai

BOMBAY, Indija, bal. 28. — Indijos Kongreso vadas, Mohandas Gandhi, savo laikraštyje Harijan rašo, kad šiuo laiku, kai Britanijai tenka vesti mirtiną karą, jis nedarys keblumų jai.

Chicago ir apiešinkei federalio oro biuras šiai dienai pranašauja:
Debesuota; tarpais lietus; šilta, vėsiu naktį; saulė teka 5:50 v. r., leidžiasi 7:45 v. v.

Britanija tikisi arių pagalbos

LONDONAS, Anglija, bal. 28. — Arijos žemės ukio ministeris James Ryan ir reikmenų (supply) ministeris Sean Lemass antradienį atvyksta į Londoną. Arijos pasiuntiniai svarstys prekybos su Britanija klausimus. Svarstyti prekybos su Britanija klausimus šiandien reikiama parupinimą Britanijai įvairių reikmenų, reikiama pagalbą jai. Ir nežiurint kuo Arijos teoristai veikia, Arijos aiškesnio pritarimo matosi Britanijai, o ne Hitleriui.

Uždarė 18 zonų svetimų šalių lėktuvams

ROMA, Italija, bal. 28. — Išleistas įsakymas uždraudžia svetimų šalių lėktuvams skristi aštuoniolikoje zonų Italijoje. Tos zonos tai Italijos strateginiai punktai — tvirtovės, kai kurie uostai ir Francuzijos — Italijos pasienio tam tikros vietos.

Norvegijos karalius vyks į Angliją

ROMA, Italija, bal. 28. — Gaunami Romoje pranešimai sako, kad Norvegijos karalius Haakon ruošiasi aplėisti šalį ir vykti Britanijos kreiseriu į Angliją. Pranešimai nepatvirtinti.

Prez. Rooseveltas sugrįžo į Vašingtoną

WASHINGTON, D. C., bal. 28. — Pabaigęs aštuonių dienų atostogas Warm Springs kurorte, Georgia valstijoje, prez. Rooseveltas pereitą šeštadienį išvyko į Vašingtoną. Sekmadienį jis jau buvo Vašingtone.

TRONDHEIM UOSTAS NORVEGIJOJE, KURĮ LAIKO UŽMĖ NACIAI.

Ispanijoje žudymas politinių nusikaltėlių nepasibaigęs

MADRIDAS, Ispanija, bal. 28. — Generolo Franco vyr. aushybė paskelbė, kad įvykdyta mirties bausmė tulam skaičiui buvusių respublikinės valdžios šalininkų. Kiek žmonių nužudyta, nepaskelbta. Pranešta tik, kad jie buvo atsakingi dėl mirties 20,000 žmonių civilinio Ispanijos karo metais.

Paskendo laivas Švedijos pakrasty

STOCKHOLM, Švedija, bal. 28. — Pereitą šeštadienį vandenyse tarp pietų Švedijos ir Danijos eksplodavo ir paskendo nežinomos šalies apie 3,000 tonų laivas.

Kinai stumia japonus atgal

HONG KONG, Kinija, bal. 28. — Kinų pranešimai peritose savaitėse gale sako, kad jie, kinai, pradėjo ofensyvą prieš japonus Shansi provincijoje. Kinai atsiėmę jau Lingchuan ir Ynagcheng miestus. Japonai pasitraukė šiaurės link, palikę mušij laukuose daug užmuštų kareivių. Kinai stumia japonus vis tolyn.

Itariamas unijos viršininkas resignavo

NEW YORK, N. Y., bal. 28. — George Scalise, 43 metų, iki šiol buvo Building Service Employees International Union prezidentas. Gyveno New Yorke.

Paskutiniu laiku prisakintieji posėdininkai indaitino (apkaltino) jį ėmusį kyšius ir nederamai reikalavus pinigų iš New Yorko viešbučių savininkų ir iš statybos kontraktorių.

Ryšių su indaitinimu Scalise resignavo. Jis paleistas iš kalėjimo iki teismo, kai užsidėjo \$40,000 bondsą.

Jau paskandino 537 laivus

NEW YORK, N. Y., bal. 28. — Apskaičiuojama, kad viso iki peritose savaitės galo per 34 karo savaites paskandinti 537 laivai 1,813,795 tonų. Laivų nelaimėse žuvo 4,021 asmuo, gi 1,700 pasigendama.

Mato Švediją kaip sekancią Hitlerio auką

BRUSSELS, Belgija, bal. 28. — Švedija yra sekanti — kalba Belgijos gyventojai. Žinoma, sekanti Hitlerio auką. Belgų manymu, Hitleris užpuls aš Švediją kai tik Boto Marče ledas ištirps. Hitlerio tikslas bus paimti Švedijos uostą Lulea ir geležies kasyklų kontrolę.

Vokiečiams teks paimti pirmą Aaland salas. Švedai nepasiduos, jie kovos. Kai pagaliau naciai paims Lulea, jie susidurs su sąjungininkais atvykusiais iš Narviko. Gal but, kad Hitlerio nurodymais čia sprogs.

Bet kaip su Hitlerio pavojumi pačiai Belgijai? Kol kas belgai truputį aprimę. Daugumos nuomonė yra, kad nacių invazijos pavojus pirmiau gresia Švedijai, o jau vėliau Belgijai ir Holandijai — gal dar vėliau nei Balkanams.

Stalinas susirupinęs

BRUSSELS, Belgija, bal. 28. — Belgijoje stiprėja nuomonė, kad Stalino ir Hitlerio giminystei gresia pavojus.

Stalinas nieko neturi prieš Hitlerio karą su sąjungininkais vakarų fronte. Ir Norvegija Stalinui ne kažn kaip svarbi. Ji, mat, randasi už Švedijos sienos. Bet Stalinas mato, kad Hitleris taikosi įsiveržti Švedijon. Tai jau Rusijos kaimynystėje. Teisybė, Vokietiją ir Rusiją skiria Baltijos jūra. Tačiau Hitleris turi akį užmetęs ant šiaurės Švedijos ir Norvegijos. Čia jau ir Rusija turi akį, čia ir ji yra arčiau Švedijos ir Norvegijos. Ir todėl suprantamas Stalino rupeštis.

Kad ko, Stalino ir Hitlerio bičiuliavimas galės visai pakrikti — kalba belgai.

Jungt. Valstijų bombonešiai pasiekia Francuziją

PARYŽIUS, Francuzija, bal. 28. — Karo veiksmai Norvegijoje parodė, kad lėktuvai lošia svarbią rolę mušiuose. Matomai francuzai ima įvykius Norvegijoje kaip pamoką, ir vis daugiau pastatyti Jungt. Valstijose bombonešių atgabėnami į Francuziją. Atrodo net, kad francuzai skubinasi juo greičiau parsiųgti lėktuvus į Jungt. Valstijų.

SAJUNGININKAI PLANAVE UŽPULTI NORVEGIJĄ — SAKO NACIS

BERLYNAS, Vokietija, bal. 28. — Pereitą šeštadienį Vokietijos užsienių reikalų ministris von Ribbentrop padarė pranešimą užsienių diplomatams ir užsienių bei Vokietijos spaudos atstovams.

Be to, naciai išleido keletą kitų pareiškimų.

Visų tų pareiškimų esmė yra tokia: Sąjungininkai, britai ir francuzai, jau seniai planavo okupuoti Norvegiją. Norvegija žinojo sąjungininkų planus, ji pritarė ir todėl šiandien eina Vokietijos ir Norvegijos kariuos paskelbs spaudoje.

Kaltina nacius melagyste

CHICAGO, bal. 28. — Chicagoje pereitą šeštadienį lankėsi Norvegijos pasiuntinys Washingtonui. Ryšium su Vokietija užsienių reikalų ministris von Ribbentropo pareiškimu, kad Britanija planavusi okupuoti Norvegiją, Norvegijos pasiuntinys, Wilhelm Morgentstierne, pasakė, kad Ribbentropo pareiškimas yra grynas melas.

Vokietijos kaltinimą vadina melu

LONDONAS, Anglija, bal. 28. — Vokietijos užsienių reikalų ministris von Ribbentrop pereitą šeštadienį paskelbė "sensaciją": esą, sąjungininkai, britai ir francuzai, ruošėsi užpulti Norvegiją, taigi Vokietija pasiskubino jiems už akių užbėgti ir pirmiau išlaipino savo kariuomenę Norvegijoje. Užtikti Norvegijoje dokumentai, pasak Ribbentropo, aiškiai įrodo sąjungininkų samokslą.

Į Ribbentropo kaltinimą atsakė Britanijos oro ministeris Sir Samuel Hoare. Jis pareiškė, kad tas kaltinimas yra grynas melas.

Pašaukė Rusijos atstovus į Maskvą iš Bulgarijos

BERLYNAS, Vokietija, bal. 28. — Patirta, kad Rusijos pasiuntinys Bulgarijai M. Lavrentiev ir karinis atašė pulk. Bendiktov pareikalauti skubiai sugrįžti į Maskvą. Abu išvyko namo lėktuvu.

VELESNI PRANEŠIMAI

— Sekmadienio pranešimas Berlyne sako, kad nacių bombos užgavo keturis Britanijos transporto laivus ir du kreiserius.

— Vokiečiai stiprina naujas pozicijas apie 8 mylias šiaurėje nuo Roros, laukdami sustiprinimų atvykstant.

— Britanija paskelbė, kad padėtos minos Narviko apylinkėje ir vandenys į Narviko uostą įplaukti arba išplaukti iš jo užblokuoti.

Martin resignavo iš automobilių unijos vadovybės

DETROIT, Mich., bal. 28. — Homer Martin, priklausantis Amerikos Darbo Federacijai automobilių darbininkų unijos prezidentas, resignavo peritose savaitės gale. Unija priėmė jo resignaciją šeštadienį.

Irvan Cary automatiškai tapo unijos prezidentu.

Prieš kurį laiką automobilių darbininkų unija, priklausanti C.I.O., paskelbė besiruošianti pradėti organizacinį vajų Fordo kompanijos žmonėse. Dabar tokių pat vajų pradėti ketina Cary vadovaujama unija. Taigi galima laukti, kad abi automobilių darbininkų unijos vėl susikirs, verbuodamos narius kiekviena savo organizacijon.

Lewis prašo negrų pagalbos

WASHINGTON, D. C., bal. 28. — Peritose savaitės gale negrų suvažiavimui Washingtone kalbėjo John Lewis, C.I.O. pirmininkas.

Tarp ko kita Lewis atsišaukė į negrus pakvietiui remti Nepartinę Lygą, kuriai jis vadovauja, ir kooperuoti su Amerikos darbininkų judėjimu.

P-nia Rooseveltienė paėmė globoti dar vieną mergaitę

NEW YORK, N. Y., bal. 28. — Prieš kurį laiką buvo pranešta, kad p-nia Rooseveltienė, prezidento žmona, nusitarė duoti finansinę paramą nukentėjusiam dėl Ispanijos civilinio karo Lorenzo Murias, 12 metų vaikui.

Dabar pranešama, kad tokią pat finansinę globą p-nia Rooseveltienė teiks nukentėjusiai dėl karo lenkei mergaitei, 15-kos metų Janinai Dybowska.

"Naujienu" Pinigų Siuntimo Skyrius

SIUNČIA PINIGUS LIETUVON
Telegramu. Užtikrinama pilnas ir greitas išmokėjimas.
NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
Chicago, Illinois
Ofisas atidaras kasdien nuo 8 ryto iki 8 vakaro. Sekmadieniais nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

ŠLIUPTARNIAI

Istorinis romanas iš Amerikos lietuvių gyvenimo tais laikais, kada labai aštri kova ejo tarp laisvamanių ("šliuptarnių") ir katalikų ("kryžiuoklių").

Šita tiesos ir kovos romanas skiria dr. Jonai Šliupei
AL. MARGERIS

(Tęsinys)

Dažnai tekdamo jam susidurti ir su tokiais, kurie tuoj pradėdavo aimanuoti, lyg kokie bailiai verkšlenti, kad, girdi, laisvės nesą, kad ne tikai kunigai, bet ir pati viso krašto valdžia draudžianti laisvas, geras knygas ir laikraščius skaityti. Rokas jiems atsakydavo:

"Hm... kiek yra aukštų sienų, iškilusių aukščiau žmogaus galvos ir sulaikančių ne tik jo žingsnius, bet ir atskiriančių jį visą nuo saulės spindulių. Nėra, tačiau, tokios aukštos sienos, kuri valiotų prasiekti žmogaus protą ir atskirti jį nuo minties laisvės ir galios, negi galėtų susturėti jo augimą. Ne, mielas draugai. Tokios aukštos ir baisios sienos dar nei kunigai, nei jokia valdžia nepastatė ir, tikėtina, nepastatys. Dvasios spinduliai viską kiuramai pereina, ir jų niekas nesuturs, aukštomis sienomis ir plačiais stogais neužtemdys. Ne! Aukštos sienos gali užstoti dienos ir žiburio

šviesą, bet ne žmogaus dvasios — proto. Proto spinduliai yra galtingesni už pačius saulės spindulius, nes jie yra sudėtingesni, aukštesnė jėga, negu ta, kuri išspinduliuoja degdama saulę."

Daugelis senų ir jaunų, turtingesnių ir biednesnių guosdavosi Rokui, jog jau nebeturi vilties ką nors gero išmokti, prie šviesuolių nors truputėlį priartėti. Jis tuoj atsakydavo jiems šitaip:

"Viltis gali sumažėti, sumenkėti ir, kartais, visai išnykti, kaip medžių lapai žiemos metu, bet dirva, kurioje ji auga ir klesti, pasilieka amžinai. Reikia tik įsėti į tą dirvą nors vieną šviesų, skaisčią pasiryžimo spindulius tvykstantį vilties grūdėlį, ir ji vėl augs — laimaisiais klestės, duodama žmogui stiprų norą gyventi, nugalimą ryžtingumą dirbti, mokytis ir pirmyn žengti. Taip. Tikrai. Nes šviesos ir tiesos spinduliai be jokios atvangos klabenasi ir žmogaus galvos duris. Tik reikia jas atidaryti, o jie tuoj susivers vidun ir apšviestas visas smegenų kerteles. Dar daugiau. Išstarpins visas religinių prietarų kerpės, kurių sėklomis buvo nuo mažens užsėtos, užkrėstos žmogaus smegenys. Kartu duos jie atgaivą ir tvirtybę protui laisvėti ir savarankiai žengti progreso keliu. Puikiai nušviestu aukščiausių dorybių žiburiai."

Klausydavo jo žmonės, ypač jaunuoliai, kurių širdysna liejo si gražūs, mintingi jo žodžiai, sakydami gavioji ryto rasa gili žieduosna.

Dažnai tekdamo jam dėl religijos susiginėti. Jis nedvejodamas, nesivaržydamas kalbėdavo šitaip:

"Religija yra žmogaus dvasios liga, dažniausiai pasireiškianti halucinacijomis, iliuzijomis ir baime to, ko visai nėra. Bet ji yra išgydoma liga — pilnai išgydoma. Aš tatau puikiai žinau, nes ja labai sunkiai sirgati, kankinausi, gydyjausi ir — ačiū laisvoms-šviečiamoms knygoms, — išsigydyau, pasveikau. Šiandien jos nė pėdsako nebėra laisvoje, kaip padangų paukštis, mano sieloje. Mano siela yra švari, skaidri, pulsuojanti raudonu laisvės krauju. Nebeslėgia jos sparnų religinių prietarų ledai, negi užkerta jai ke-

lius sunkų, vyliungų galvų pramanytos pomirtinės kancijos. Ne. Tūkstantį kartų ne! O jeigu religinė liga yra išgydoma, tai ji turės kada nors išnykti. Čia, iš tikrųjų, tik laiko klausimas. Ir tas laikas jau nebetoli."

Jei kas imdavo spyriotis, busių religija esanti amžina, tai jis šitaip atremdavo:

"Niekas nėra amžinas, draugai. Viskas dvasi, nyksta, keičiasi — kuo kitu paversta. Stri, pavyzdžiui, nel pati saulė dvasi, nyksta, keičiasi. Jie dega. O kas dega, tas aukščiau ar vėliau užgesti — kuo kitu paversti — turės."

Tai bus labai tamsu, dėdels, ar ne? — paklausdavo kas nors iš burio.

— Ir labai šalta, — atsakydavo Rokas, su plačia šypsena veide. — Bet nesibijokite. Saulė ne taip greit leužges, kaip kam gali atrodyti. Ji yra 700 kartų didesnė už visas planetas, vadinasi, visus savo sunus ir dukras, visą gražią savo šeimą: Merkūrą, Aušrinę, Žemę, Marsą, Jupiterį, Saturną, Uraną ir Neptuną. Tiesa, saulė dega labai smarkiai, jos paviršiuje nuolat eina baisiausi sproginiai, liepsnos pakyla šimtus tūkstančių mylių į erdvę, bet vis dėlto ji nesudegs ir neužges per daugelį daugelį milijonų metų. Ramiai galime gyventi, jos spinduliais stiprintis — ir mokytis, kad butume taip šviesūs, kaip ir ji pati."

Žmonės klausėsi gražių, gilių Roko kalbų ir, reikia tiesą pasakyti, laisvėjo, šviesėjo. Jis, tarsi matytų matė, kaip garavo iš užgūtų jų galvų religinės kvaitulys. Ir jis buvo tikras, kad jau kartą pradėjęs tas įžuilus kvaitulys išgaruoti, išgaruos, tarsi kamparas, ligi galui, o žmonių galvos pasiliks švarios, jų smegenos — laisvos ir skaidrios, sakydami krikštoliūnės. Tai matant, tryškė iš jo širdies liepsningas, džiaugsmas, bei pasitenkinimas ir drąsina, ir gundė jį toliau eiti, daugiau laisvųjų-šviečiamųjų knygų tarp žmonių paskleisti.

Jis baisiai nenorėjo, jis staciai negalėjo pakęsti, kad geros knygos šaltose lentynose gulėtų, tarp dulkių ir kandžių nuobodžiautų, kada tiek daug darbo joms yra žmonėse, tiek daug šilumos karštose jų širdyse. Jis troško, kad jos tas širdis pasiektų ir savo kilnia siela su žmonių sielomis amžinai santykiuotų.

Ir jis ėjo iš namų į namus, iš kaimo į kaimą — po visą Lietuvą plačią.

Kai jau nepaveikamai privargdavo silpnos jo kojos ir, tarsi, traukte traukdavo jį visą arčiau žemės veldo, jis apsidairydavo žalią grožio krantą ir atsisdėdavo poilsio. Godžiai žiūrėdavo į vasariškos giedros nuauksuotas kviečių varpas ir, gėrėdamasis ritmingu jų siuravimu, kalbėdavo sau:

"Kiek šitose sudriose varpose yra grūdų — jau prinokusių, auksu spindinčių grūdų. A, kad tiek būtų žmonių galvose proto — prinokusių, šviesaus proto. A, kaip gausiai blyksėtų jų galvos išmintimi — tyresne, skaistesne už patį auksą. A..."

Pakeldavo jis akis į žydriąją padangę ir, pataikęs kurį nors paskirą debesėlį, sakydavo:

"Atrodo, lyg pašimetęs, pasiklydęs jis būtų. Nebesutvokia, kur bėgas, ko ieškas. Ne. Jis iš prigimties aklas: be sąmonės galimybių, be proto didybių. O vis dėlto tiek laisvės turi! Tai kodėl žmonės, turėdami sąmonę, protą ir didžiulius šaltinius galimybių tą sąmonę jautrinti, protą ugdyti ir tobulinti, negali būti tokie laisvi? Kodėl jie taip lengvai leidžia religinių burtų kalyboms sukaustyti savo dvasią? Kodėl jie nenori būti laisvi, kaip yra laisva žemė, kuri juos nešioja ir maitina, ir kuri laisvai skrenda apie saulę? Juk

tik laisva galva tegali būti ir mokslo, ir šviesos, ir aukščiausių dorybių sklidina. Taip. Bet kaip gali įtūpti ten mokslo ir dvasinės šviesos, jeigu religinės tamsybės bei prietarų pelėsiai visose smegenų kerteose ir kertelese kroši? Kaip?"

Giliai jis susigalvodavo. "Reikia", vėl kalbėdavo jis, "visų pirmiausia reikla tokių dvasios vargšų, tokių proto tūbų, gėlių smegenis gerai išskalbtų, alfos minties šviesoje išvalytų. Tik tada tebus vietos tenai si, nyksta, keičiasi. Jie dega. O kas dega, tas aukščiau ar vėliau užgesti — kuo kitu paversti — turės."

Ir kildavo jis eiti. Bet tūpulis ir negalė nepaleisdavo jo kojas, kol jis jas gerai neišbraukydavo, šviežiū krauju nesusitūpindavo. O jas braukydamas, dažnai kalbėdavo:

"Gera yra turėti sveikas kojas — stiprias ir greitas kojas. Bet kojos tik žengia, akiai eina, nežinodamos nei kur, nei ko. Vienok galva — šviesi galva — žino, kur eina, ko eina ir kokių dvasios dorybių ieško. A, geriau turėti sveiką, laisvą ir šviesią galvą, negu greitas kojas. Geriau..."

Palingavęs galvą, valandėlę patylėjęs, tardavo:

"O tiek daug yra žmonių, kurie gyvenimo tik kojas temato ir jų greitumu tesidžiaugia. Nerupi, mat, jiems gyvenimo galva, negi jos budrumas bei žvalumas, ir progresas. Ne. Jie mato, jie žino, kad gyvenimas eina, bet mažą tegalvoja, dar

mažiau tesvarsto, kur jis eina ir ko eina. O todėl jiems ir gyvenimo galva tėra svetima, šalta, neidomi, neimponuojanti."

Išvaręs iš kojų tūpuli, pridavęs joms šilumos ir jėgų, pakildavo eiti.

"O vis tik būtų gera", neiškęsdavo nesakęs, "jei sveikatos sparnus turėčiau — tuos, su kuriais aną metų Amerikon pakilau... Greičiau visą Lietuvą apakstyčiau, apščiau gerų knygų bei šviesos žmonėms nuneščiau..."

Bėskubėdamas apilsdavo, apšildavo. Bet dėl to nesiguosdavo, o tik su pilna šypsena pasakydavo:

"Smagu šitas kilnus darbas dirbti: laisvąsias-šviečiamąsias knygas tarp žmonių skleisti. Jautiesi žmogus, lyg tarp dviejų karštų, nuosirdžių krutinių buvotum. Taip — knygos ir saulės..."

Tik kai jau ligi paskutiniųjų jis nusigalvodavo, tai tada, lyg ir tyčiodamasis iš suklusio savo kuno, pasakydavo:

"Tegu jis sau bryzga, dryska yra, by tik protas stiprėja ir tobulėja. Kas čia tas kuno bejėgiškumas, kada proto ugnelei dar tiek daug aliejaus tebėra, kada minties liepsnos dar taip aukštai tebekyla?"

O kartais jis taip giliai susižavėdavo knygomis ir kilniu savo darbu, kad imdavo ir suskandavo:

"Aš — Rokas — laisvųjų-šviečiamųjų knygų karalius!"

Apširdavęs, ar kas neišgirdo, kad jis taip beprotiškai save aukština, eidavo toliau — eida-

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENA IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue

Telefonas LAFAYETTE 0727

Dykai koplyčios visose

Klausykite mūsų radio programų Antradienio ir šeštadienio rytinėse, 10:00 val. ryto iš W. H. I. P. stoties (1480 K.) su POVILU SALTIMERU.

Laidotuvių Direktorai

NARIAI

Chicagos,
Cicero
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

Ambulance
Patarnavi-
mas Dieną
ir naktį

TURIME
KOPLYČIAS
VISOJE Miesto
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 Lituanica Avenue Phone Yards 4908

ANTHONY B. PETKUS

6834 So. Western Ave. Phone Grovehill 0142
1410 South 49th Court, Cicero Phone Cicero 2109

J. LIULEVIČIUS

4348 S. California Avenue Phone Lafayette 3572

P. J. RIDIKAS

3354 So. Halsted Street YARDS 1419

I. J. ZOLP

1646 West 46th Street Phone Yards 0781

S. P. MAŽEIKA

3319 Lituanica Avenue Yards 1138

LACHAWICZ IR SUNUS

2314 West 23rd Place Phone Canal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th Street Tel. Pullman 1270

ALBERT V. PETKUS

4704 So. Western Avenue Phone Lafayette 8024

vo po Lietuvą plačią, skleisdamas knygas, šviesą, tiesą ir sąžinės laisvę.

GALAS

Mieli "šliuptarnių" skaitytojai: Nuosirdų ačiū tariau visiems, kurie mano "šliuptarnius" skaitė, bet ypatingai tiems, kurie laisvais, žodžiu ar per telefoną šilto žodžio nepašykstėjote. Tai, iš tikrųjų, labai gražu. Vienok būtų dar gražiau, jeigu Tamsos padėtų man "šliuptarnius" gražia knyga išleisti. O tai galitė padaryti, užsisakydami knygą iš anksto sau arba savo giminėms čia arba ir Lietuvoje. Knygos kaina tik du doleriai. Bus gražiai apdaryta. Pini-gus siųskite: Dr. Margeris, 3325 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Mrs. A. K. JARUSZ

PHYSICAL
THERAPY
and
MIDWIFE
6630 S. Western av.
Telefonas:
HEMLOCK 9252

Valandos nuo 10:00 v. r. iki 5 v. vak.
Nuo 6 iki 9 vak.
Treč. ir Penkt. nuo 12 iki 5 ir 6 iki 9 v. vak. Šeštad. ir Sekm. pagal sutartį

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS
Mano 20 metų praktikas
jūsų garantavimas.
Optometriškai Akių Specialistas

Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, migrenos, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodančia mažiausią klaidą. Specialė atyda atkreipiamą į mokyklos vaikus. Kreivos akys atitaisomos.

VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. Nedėlio pagal sutartį. Daugelyj atsitikimų akys atitaisomos be ainių. Kainos pigiau kaip pirmą.

4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinus
Kreivas Akis
Ištaiso.

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
kampas Halsted St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėliomis pagal sutartį.

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI

Amerikos Lietuvių Doktorų
Draugijos Nariai.

Ofiso Tel. YARDS 5921

DR. BERTASH

756 West 35th St.
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30
Nedėliomis pagal sutartį.
Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD.
Tel. Kenwood 5107.

Phone CANAL 6122

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Valandos: nuo 1-3 ir 7-8

Seredomis ir nedėl. pagal sutartį

Rez. 6631 So. California Avenue

Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Virginia 0036.

Residence Tel. BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 ARCHER AVENUE

Ofiso valandos:

nuo 1-3 ir nuo 6-8:30 val. vakaro

8939 SOUTH CLAREMONT AVE.

Valandos—9—10 A. M.

Nedėlio pagal sutartį.

Dr. F. Pulsucki Le Van

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Valandos kasdien 2-4 ir 6-8 vak.

1957 W. Garfield Blvd.

Cor. Damen. Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg.

2400 WEST MADISON STREET

Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.

Telefonas SEELEY 7530

Namų telefonas Brunswick 6597

Tel. YARDS 3146

VALANDOS. Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9.

Pirmadieniais. 2 iki 4 ir 7 iki 9

Sventadieniais: 11 iki 12.

Dr. V. A. Šimkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

ir Akinus Pritaiko

3342 S. HALSTED ST.

Dr. V. E. SIEDLINSKI

DENTISTAS

Firm., Trečiadienį, Šeštadienį

4631 So. Ashland Ave.

Tel. YARDS 0994

Atsrad., Ketvirtad. Penktadienį

4143 So. Archer Ave.

Tel. LAFAYETTE 3650

DR. STRIKOLIS

Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.

Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8

vak. Nedėlio pagal susitarimą

Ofiso Tel.: YARDS 4787

Namų Tel.: PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZELIS

DENTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

arti 47 Street

Telefonas YARDS 2246

Valandos nuo 9 iki 8 vakaro.

Seredomi pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2808 West 63rd St.

VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-8

vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.

Telefonas HEMLOCK 6111

Kiti Lietuviai Doktorai

DR. A. JENKINS

(Lietuvius)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2500 West 63rd Street

Ofiso valandos: nuo 1-4 ir nuo 7-9 val. vakaro ir pagal sutartį

Ofiso Tel. PROSPECT 6731

Namų Tel. VIRGINIA 2421

Dr. Margeris

3325 So. Halsted St.

Valandos: nuo 10 r. iki 2 popiet

ir nuo 6 iki 8 vakaro.

Sventadieniais tik sustarus.

Phone YARDS 7299.

Tel. Office Wentworth 6330

Rez. Hyde Park 8395

Dr. Susanna Slakis

Motėrų ir vaikų ligų gydytoja

6900 So. Halsted St.

Valandos—1-4 po pietų, 7-8 vak

:-: PITTSBURGH'O NAUJIENOS :-:

CLEVELANDIEČIAI ŠAUNIAI PASIRODĖ PITTSBURGH'O LIETUVIAMS

Buvo Tikra "Dainų Puota"

PITTSBURGH, Pa. — Balandžio 21 d. Jau seniai mes laukėm Clevelando atvykstant į Pittsburghą, na, ir sulaukėm, klausėmės clevelandiečių artistų ir artistų dainų, ir gėrėjomės jų gražiais balsais. Vienas šale sėdintis dainų mylėtojas, kuris buvo atvykęs net iš Vandergrift, Pa., pažūrėti Clevelando, pareiškė man, kad tai jam esanti tikra "Dainų Puota".

Clevelandiečiams vakarą rengė Pittsburgho Veikėjų Ratelis. Koncertas buvo surengtas Lietuvių Mokslo Draugystės svetainėje. Publikos buvo susirinkę gana daug, atsižvelgiant į tai, kad tą vakarą buvo ir kitas parengimas, kuris konkuravo šiam. Clevelandiečių vakaro publika susidėjo daugumoje iš dainų mylėtojų, kurie jau buvo pasilgę rimtesnio koncerto.

Programa Ir Programos Dalyviai.

Vakarą atidarė Pittsburgho Veikėjų Ratelio pirmininkas, P. Dargis, perstatydamas clevelandiečių plačiai žinomą veikėją, p. J. Jarus, programą vesti. Programa susidėjo iš kvartetų, duetų ir solo. Dalyviais buvo: Julius Krasnickas — baritonas, Sofija Kučinskaitė — sopranas, Petras Akelis — tenoras, Bronė Rasiulitė — kontralto, ir Aldona Vilkelienė — viena iš žymiausių Clevelando pianisčių. Tai tokia buvo clevelandiečių štabo sudėtis.

Vakaro programą buvo pradėtas kvarteto dainomis, Jį sudarė: Krasnickas, Rasiulitė, Kučinskaitė ir Akelis, akomponuojant p. Vilkelienę. Tai buvo ne tik pasirodymas visų atvykusių svečių ir viešnių iš Clevelando, bet ir susipažinimas su Pittsburgho publika. Kvartetas tikrai vykusiai išpildė: "Kuomet Muzika Skamba" — H. P. Danks, iš operetės "Paulina", "Saulėleidžio Giesmė" — A. Vanagaičio, ir "Lėk Sakalėli" — Sasnausko.

Antras numeris buvo tenoro solo, Pildė Petras Akelis: "Visuomet širdį skauda" — Aleksio ir "Ona" — Liaudies daina. Trečias programos numeris duetas — Sofija Kučinskaitė, sopranas, ir Julius Krasnickas, baritonas. Tikrai vykusiai sudainavo: "Skambančios Stygos" — Petrausko ir "Nesek Sau Rozės" — Paulausko. Kontralto Bronė Rasiulitė su geriausiu pasisekimu sudainavo: "Žalioj Lankelėj" — J. Tallat-Kelpša, "Kad Galėčiau" — Dirvinskaitės, ir "Klajonės" — Čerienės. Trio — Sofija Kučinskaitė, Bronė Rasiulitė tikrai vykusiai išpildė keletą kavalėlių iš operetės "Nastulė".

Solo soprano — Sofija Kučinskaitė, išpildė: "Rupinosi Motinė" — Tallat-Kelpšos, "Myliu Tave" — Kačanausko, ir "Mylimas Kraštas" — Sarpaliaus. Duetas, Petras Akelis ir Bronė Rasiulitė sudainavo: "Ar tu žinai Mano Brolį" ir "Naktis Svajonims" — Papušta — abidv.

Vanagaičio Julius Krasnickas solo sudainavo visų mylimą Petrausko "Kalvį" ir "Pavasario Sauksimas" — De Leone. Paskui ir vėl trio — Kučinskaitė, Rasiulitė ir Akelis sudainavo liaudies dainą, "Kaip Aš Turėjau Kaime Mergelę" ir "Spaudos Baliaus Valsą" — Banko.

Koncertas buvo pradėtas su kvartetu, ir su kvartetu buvo užbaigtas, sudainuojant: "Linksmi Kiekvienai" — Šimkaus, "Aš pasisėjau Rutytelę" — liaudies dainą ir "Vakarinę Dainą" — Šimkaus.

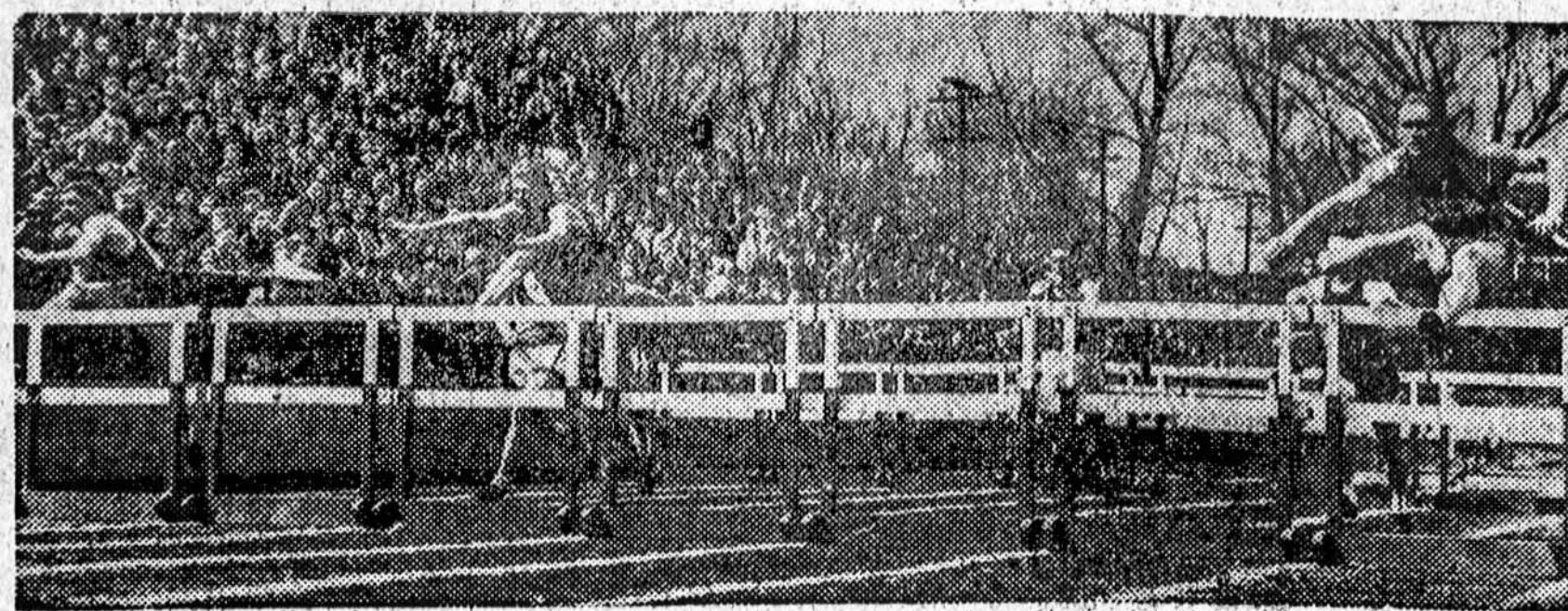
Kaip matote, programa buvo turininga ir su skoniu viskas prirengta. Artistai tinkamai prisirengę ir mūsų kai kurie Pittsburgho koncertų rengėjai galėtų daug, daug ko pasimokyti iš clevelandiečių.

Dainininkai daugel kartų publikos buvo iššaukti po keletą kartų ir atsitikimais net neno-rėjo su dainininkais skirtis. Rėdos, nenusibostų, kad jie dainuotų ir dainuotų.

"Atlaikė". Žinoma mūsų Clevelando svečiai nesigailėjo ir patenkino publiką. Kai kurie net stebėjosi kaip jie gali ir atlaikyti tiek daug dainuodami — bet atlaikė.

Vieną dalyką negalima praleisti nepastebėjus — tai mūsų kai kurių pittsburghiečių nepergeriausias užsilaikymas. Tas, žinoma, mums garbės nedaro, jei mes ne visi mokame tinkamai užsilaikyti ir trukdom tiems, kurie dainose yra įsigilinę.

Clevelandiečiai svečiai nors oficialiai buvo Pittsburghe apsi-stoję, pas SLA vice-prezidentą Mažukną, bet taja proga ap-lankė savo pažįstamus ir gimines. Matomai, kad tarpe Pittsburgho ir Clevelando lietuvių

DES MOINES, IA. — Fred Wolcott, kuris laimėjo bėgimą su kliuvinėmis.

yra ne tik viešo veikimo ryšių, bet ir šeimyninių. Duokim sau Petras Akelis viešėjo pas Petraičius, Jarai pas Maceikius, o panelė Rasiulitė yra Charleroi, Pa., gimus ir augus. Reiškia, jie visi turėjo giminių ir pažįstamų. Julius Krasnickas turbūt ir Pittsburghe yra tiek žinomas

kaipio Clevelande. Tik neteko sužinoti ar p-lė Kučinskaitė su p. Vilkelienė turi ar ne savo giminių Pittsburghe. Kalpō artistės, tai jos ir nemažiau yra žinomoms ir mėgiamoms pittsburghiečių kaip ir kiti svečiai ir viešnos iš Clevelando.

—S. Bakanas

Dėl SLA 40-os kuopos susirinkimo

Atsakymas V. J. Količienėi.

Numeryj 90, trečiam puslapyj "Naujienu" tilpo p. Količienės aprašymas apie bal. 7 d. įvykusį SLA 40 kuopos susirinkimą ir delegatų į Seimą rinkimą. Pirmiausia Količienė apkaltina mane, kaip kuopos pirmininką, buk aš pagal "kokį ten savo paprotį" pavėlavau visą valandą. Štai čia tai ir yra tik vienas taškas teisybės. Dėl tam tikros priežasties buvo suvėluota 20 minučių, o ne visą valandą.

Toliau Količienė sako, kad kaip tik pirmininkas atėjo ir perėmė vesti susirinkimą, tai iš gražaus susirinkimo pasidarė koks ten jomarkas. Tikrenybėje nieko panašaus nebuvo. Toliau, Količienė sako kad pirmininkas neleido perskaityti Centro pranešimą delegatų rinkimo klausimu. Tas netiesa, jis buvo perskaitytas.

O dabar jau Količienė prieina prie vice-pirmininko, buk jis griežt pildyti balotus tiems nariams, kurie negali patys parašyti. Taip, atsirado nemokančių rašyti, ir vienas priešo prie vice-pirmininko, kad jam parašytų, bet p. Količienė sušuko, kad vice-pirmininkas neturi autoriteto rašyti, ir pirmininkas pastebėjo vice-pirm. del ramumo, sustok, ir jis sustojo. Količienė pasitraukė stalą, atsisėdo prie durų, ir tarė "eikit čia, mes parašysim". Tada iš narių pastebėjo, kad ji negali pildyti balotų, kadangi jį yra nominuota į Seimo delegatus. Ar tai jau čia trūkšmas?

Toliau seka Količienės aprašymas apie kokius ten "pavyduolių komitetus". Man, kuopos pirmininkui toks komitetas nebuvo žinomas. O toliau, kaip Količienė rašo apie pavyduolių komiteto iniciatorės ir balsų skaičiuotojų komisiją, buk jie ir balsus skaitė ir stiklus daužė, tai nonsensas. O apie balotų užgriehimą, tai jie nebuvo užgriehiti, bet buvo priduoti išdiniinkui atsargai ir geresniam pasitikėjimui.

Taigi, p. Količienė gal tams-tai atrodo labai kilnus dalykas išeiti į spaudą ir žeminančiai kitus niekinti, nuo pirmininko iki komisijų. Bet kyla abejonės kokiais sumetimais tas daroma ir kokio tikslo siekiama. Neuztenka taip neteisingai aprašyti kuopos susirinkimą, bet tuom pačiu sykiu užkabinėjami asmenys ir perstatomi neblavais, kurie "prie stiklų reikalus riša". Tas tai jau per daug.

—K. Šinkunas,

SLA 40 kp. pirmininkas

Pittsburghietiškos Pastabos

Buvo Pasielęta "Demokratų Šeima"

SLA 40 kp. susirinkime balandžio 7 d. buvo paduotas įnešimas kur bavo reikalaujama, kad PL. Plidomoj Taryba nubaustų Susivienijimo šm. ižikus, kurie prisidengė "SLA Gerovės Komiteto" vardu, pranašauja mūsų organizacijai mirtį. Bet prieš tą įnešimą tuojau susidarė bendras frontas iš sandariečių ir komunacių. Pirmiausiai, J. V., sandariečių darbuotojas, pareiškė kad tame nereikia nieko daryti, tegul šmeižia vieni antrus. A. V. ui buvo nurodyta, kad tai ne "vienai antrus šmeižia", bet SLA., ir tokie šmeižikai turėtų būti nubausti. Žiopliausiai pasirodė tai F. R., taip vadinamų "kairiųjų" žmogus, kuris dažnai save skaito visokių parlamentarinių taisyklių žinovu, ir J. B., kuris viską aiškina iš komunistiško "demokratijos" taškaregio.

Vienas tvirtino, prisiėikydamas "parlamentarinių taisyklių", kad Bačuno — Laukaičio šmeižikų komitetas, pranašaudamas SLA mirtį, kuopą neuzgauna ir nesą reikalo apie tai ir kalbėti — mat jam SLA mažai apeina, tik kuopa. Reiškia, iš to didelio žinojimo visokių taisyklių jisai užmiršo tokį paprastą dalyką, kad kuopa ir yra dalis to paties SLA. Jei pranašaujama mirtis SLA., tai tuomi pranašaujama mirtis ir mūsų kuopai.

O J. B. mums išaiškino, kad reikalaui nubausti šmeižikus tai nedemokratiškas pasiėlgimas. Žinoma, kad "neprasižen-gus prieš demokratiją", tai reikalavimas kad būtų nubausti šmeižikai buvo atidėtas vieno ar dviejų balsų didžiūma. Dauguma susilaikė nuo balsavimo. Matomai negalėjo susigaudyti demokratiškos klausime.

Na, tai ir žinok žmogus kokia ta jų demokratija, jei negalima šmeižikų nubausti.

—A. V.

MADOS

4377

No. 4377—Suknelė su švarkeliu. Sukirptos mieros 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, ir 48 colių per krutinę.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą, pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiūsti pinigų arba paštu ženkleliais kartu su užsaky-mu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdeda 15 centų ir prašau
atsiųsti man pavyzdį No. _____
Mieros _____ per krutinę

(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

(Miestas ir valstija)

Veikliausia Pora mieste

Rūkytojai perka juos "du pakeliu ant syk" todėl, kad Chesterfields yra AIŠKIAI LENGVĖSNI, VĖSESNIO-DUMO, ir GERESNIO SKONIO.

Chesterfields yra pagaminti iš pasaulio puikiausių cigareto tabakų ir jie pagaminti tinkamai. Didumas, forma ir kaip jie dega... viskas apie Chesterfield yra kaip tik tinkama jūsų rūkymo malonumui.

BETTYMAE
IR BEVERLY
CRANE

Jūs gaunate dvigubą malonumą išimant CRANE TWINS pasėkmingame Broadway Revue "Hellzapoppin" todėl, kad dvi... veikliausia pora šokančių dvynesių kurių esate matę.

Chesterfield

Amerikos Veikliausias Cigaretas

Copyright 1940, LIGGETT & MYERS TOBACCO CO.

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co. Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANAL 8500

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$3.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienuos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienuos
Bendrovė, 1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:
Chicagoje — paštu
Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui75

Chicagoje per išsiuntinėjus:
Viena kopija 3c
Savaitė 18c
Mėnesiui 75c

Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoje,
paštu: (Atplintina):

Metams \$5.00
Pusei metų 2.75
Trims mėnesiams 1.50
Dviem mėnesiams 1.00
Vienam mėnesiui75

Lietuvoje ir kitur užsieniuose:

Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.50

Pingus reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

Ribbentropo blofas

Pereitą penktadienį Vokietijos užsienio reikalų ministras, Joachim von Ribbentrop, pranešė spaudos atstovams ir užsienio diplomatams, kad jisai atidengs kokią tai labai svarbią slaptą, kuri "supurtys pasaulį". Po šito sensacingo pareiškimo, sekančią dieną, Ribbentropas pasakė susirinkusiems įvairių šalių atstovams, kad Vokietija rado dokumentus, įrodančius, jog Anglija planavo pagrobti Norvegiją dar prieš naciams įsiveržiant į tą neutralią šalį. Tariamus dokumentus nacių ministras parodė atspausdintus storoje "baltoje knygoje".

Situo budu Berlynas bando pateisinti Vokietijos agresiją Skandinavijoje. Bet jo argumentai yra nevykę. Jeigu tie neva dokumentai kuriuos naciai sakosi užtikę Norvegijoje, ir būtų tikri, tai Hitlerio smurto jie vistiek nepateisina. Nes juk naciai įsiveržė Norvegijon pirmą, negu jie buvo patyrę apie tariamą Anglijos samokslą. Iš to aišku, kad vokiečių invazija buvo įvykinta neatsižvelgiant į tai, ką Anglija planavo arba neplanavo.

Be to, naciai įsiveržė ne tik į Norvegiją, bet ir į Daniją. O apie Daniją nė Ribbentropas negali parodyti jokių pateisinančių "dokumentų".

— x —

Kai dėl Ribbentropo paskelbtų dokumentų tikrumo, tai faktai čia irgi neparemia nacių ministerio tvirtinimų. Ribbentropas sako, kad kai kurie tų slaptų Anglijos valdžios dokumentų buvo surasti pas anglų divizijos štabo karininkus, suimtus Norvegijoje. Bet kas gi gali tikėti, kad armijos karininkai, kurie yra siunčiami į mūšio lauką, nesiosis kišenėje svarbią slaptą valstybės popierą? Antra vertus, Anglijos valdžią pareiškė, kad jokių divizijos štabo narių vokiečiai nėra suėmę Norvegijoje ir kad tokių anglų karininkų visai nebuvo netose vietose, kur įvyko mūšiai su vokiečiais.

Jeigu anglai būtų rengęsi dar pirmiau, negu naciai, įsiveržti Norvegijon, tai jie būtų turėję paruoštą šitam tikslui kariuomenę. O tuo tarpu įvykiai Norvegijoje nuo balandžio 9 d., kuomet Hitlerio ginkluotos jėgos staiga pagrobė Oslo ir kitus Norvegijos uostus, aiškiai liudija, kad Anglija buvo užklupta visai nepasiruošusi karo žygiams Norvegijoje. Per pirmasias dvi savaites po nacių įsiveržimo anglai nesuspėjo pasiųsti į tą Skandinavijos šalį nei lauko artilerijos, nei priešlektuvinių kanolių, nekalbant jau apie lėktuvus. Anglų karininkų būriai, kurie nuvyko Norvegijon padėti norvegams gintis nuo įsiveržusių nacių, buvo visai menkai apginkluoti.

Aišku taip pat, kad Ribbentropas meluoja ir apie Norvegijos valdžią, sakydamas, kad ji kartu darysi samokslą su anglais prieš Vokietiją. Jeigu ji būtų tokiam samokslui dalyvavusi, tai ji būtų pirmiausia apsi- saugojusi nuo galimos atakos iš Vokietijos pusės, tuo gi tarpu visos aplinkybės rodo, kad Norvegijos valdžia nebuvo priėmusi net paprasčiausių apsaugos priemonių, taip kad naciai galėjo įeiti į Norvegiją, beveik nesutikdami pasipriešinimo.

Žodžiu, ta Ribbentropo "sensacija" yra grynas blofas, ir dargi labai pigios rūšies. Ji labai panaši į tą burbulą, kurį Berlynas prieš keletą savaičių buvo išpušęs prieš Jungtines Valstijas, kaltindamas prezidentą Rooseveltą ir Amerikos ambasadorius Paryžiuje ir Londone sukursčius Vakarų demokratijas ir karą prieš Vokietiją. Tuos kaltinimus naciai irgi rėmė "dokumentais", — neva surastais Varšuvos diplomatinėse archyvuose.

Nacių propagandos metodai yra nusidėvėję.

Gandhi nenori padėti Hitleriui

Neramumai Indijoje buvo iki šiol vienas didžiausių Anglijos kėblumų dabartiniam kare. Jeigu šioje milžiniškoje britų kolonijoje kiltų pilietinis karas, tai Anglija ne tik negalėtų gauti iš jos jokios pagalbos kovai prieš Hitlerį, bet dar turėtų siųsti į Indiją stiprią kariuomenę palaikyti tvarką.

Šitą Anglijos susirūpinimą dabar žymiai sumažins pareiškimas, kurį garsusis Indijos nacionalistų vadas Mahatma Gandhi paskelbė savo laikraštyje. Jisai sako visai neturintis noro "daryti kliūtis britams, ypač dabarti-

APŽVALGA

VERGIJA BLOGIAU, NEGU KARAS

Karas yra baisus daiktas, nes jisai naikina žmonių gyvastis ir turtą. Bet civilizotam žmogui yra brangesnių dalykų, negu gyvastis ir turtas. Jisai nesigai- li paaugoti savo gyvastį, kuomet reikia ginti nuo pavojiaus savo žmoną ir vaikus. Tikru- moje tai ne tikta žmogus, bet ir laukinis žvėris brangina savo vaikus labiau, negu savo gy- vastį.

Kulturingas žmogus atiduoda savo gyvastį už savo namų sau- gumą ir už savo krašto nepri- klausomybę. O kilnesnieji žmo- nės, idealistai, pasiaukoja dėl idėjos, dėl mokslo, dėl visu- menės, dėl geresnės žmonijos ateities. Be šitokio pasiaukojimo nebūtų buvę pažangos mokslas, nebūtų buvę nė vienos revoliucijos prieš despotiškas valdžias, nebūtų buvę iškovota laisvė.

Taigi tie, kurie sako, kad ka- ras yra blogiausias už viską da- lykas, daro stambia klaidą. Jie nesizino ką šneką. Tokia mintis yra ne tikta ne socialistiška (pats K. Marksas savo "laiku agitavo už Vakarų Europos ka- rą prieš cariską Rusiją), bet nėra ir pažangi. Ji yra prietaras. Kuomet naciai užpuolė Norve- giją, tai ne socialistai atsisakė ją ginti, bet krašto išdaičiai — "penktosios kolumna", susidedan- ti iš Hitlerio ir Stalino agentų.

Šiandien prieš milijonus žmo- nių Europoje stovi šitas klausimas, ir kiekvienas, kuris nori suprasti šių dienų pasaulio įvy- kius, privalo jame kaip reikiant susiorientuoti. Tai reikia ypatingai demokratiniui socializ- mo šalininkams, kurie galvoja apie geresnį žmonių santykių sutvarkymą ateityje, apie tei- singesnę ekonominę ir sociali- nę sistemą.

Vienas laikraštis, kuris remia Am. Social-Demokratinės Federacijos nusistatymą, šitai išreiškia savo pažvalgą į dabar- tinį Europos karą:

"Kaipo socialdemokratai, mes esame ištikimi savo tradi- cijai ir neapkenčiame karo. Bet yra blogesnių dalykų, negu karas, būtent — vergi- ja. Todėl šis karas, kurį pra- dėjo Hitleris su tikslu užval- dyti pasaulį, turi eiti iki ga- lo. Visokios taikos derybos su nacių režimu, kol jisai nėra parbloktas, nereikštų nie- ko kito, kaip visišką demo- kratijų kapituliaciją. Jos pri- vestų prie fašizmo išgaleji- mo Europoje."

Kas pritaria fašizmui, tam taika su fašizmu, žinoma, nėra baisi. Bet žmonių masėms fa- šizmas reiškia vergiją, kaip ro- do padėtis Italijoje, Vokietijoje ir tose šalyse, kurias fašizmas pagrobė.

"TAKOS ORBITA"

Musiškai komunistai smer- kia ne Hitlerį, kuris užpuolė Daniją ir Norvegiją, bet šitas Skandinavijos šalis — kam jos, girdi, turėjo neišmintingus val- dovus. Brooklyno komuni- cistų organas rašo:

"Sakysim, jei Švedija ir Norvegija, užuot spaudžius (? — "N." Red.) ant Sovietų Sąjungos, būtų pasiūliu- sios jai bendrąsias apsigynimo sutartis; jei josios būtų įėjusios taikos orbiton (! — "N." Red.), tai šitandien nebūtų Norvegija karo teriojama ir Švedijai nereikėtų drebėti dėl

savo likimo."

Visai teisingai šita kom-or- gano pasaką "Keleivis" vadina tuščiais žodžiais, nurodydamas į Lenkijos likimą.

"Juk Lenkija", sako jisai, "turėjo pasirašiusi su Soviet- tais panašią sutartį, o ar tai apsaugojo ją nuo užpuoli- mo? Ne! Kaip tik lenkus už- puolė Vokietija, ant jų puolė ir patys Sovietai!"

Bet dar ryškesnis pavyzdys gali būti Suomija. Ši demokra- tinė valstybė turėjo ne viena, bet tris sutartis su bolševikais: taikos ir draugiškumo sutartį, nepuolimo sutartį ir agresijos pasmerkimo sutartį. Ypač pa- staroji buvo reikšminga. Joje buvo pasakyta, kad agresorius yra tas, kuris jėga įsiveržia į kitos šalies teritoriją, ir kad toks smurto žygis negali būti pateisintas nei pasienio inciden- tais, nei ekonominiais, nei poli- tiniais, nei strateginiais sume- timais.

Tačiau sovietų Rusija į Suo- mijos teritoriją įsiveržė! Ir šita savo žygi į teisinio kaip tik tais motyvais, kurie aukščiaus pa- minėtoje sutartyje buvo atmes- ti! Maskva sugalvojo "pasie- pio incidentą", prasimanydama, huk suomiai iš kanolių šaudė į bolševikų kareivius pasienyje. Ji skelbėsi einanti "išvaduoti" Suomijos liaudį nuo politinės priepaudos, ir šituo tikslu net pagimdė Kuusinepo "liaudies vyriausybę", kurios huk lau- kianti Suomijos liaudis, ištie- sino rankas. Pagaliau, Maskva teisingai savo banditų akta tuo, kad Leningradas esąs pa- vojuje strateginių atžvilgių iš suomijos pusės.

Ir po viso šito mūsų komu- nistai nesisarmatija sakyti, kad Skandinavijos šalys būtų buvę- sios apsaugotos, jeigu tik jos būtų pasirašiusios su Maskva nepuolimo sutartį! Iš ko jie no- ri pasitycioti: iš savęs, ar iš Stalino "taikos orbitos"?

SPAUDOS LAISVĖ ANGLIJOJE

Viename Šveicarijos laikraš- tyje ("Volksstimm") yra pa- duota ištrauka iš kalbos, kurią kovo 13 d. pasakė parlamente nepriklausomųjų darbinėjų at- stovas, John MacGovern. Ji skamba taip:

"Dabartinėje valdžioje (Chamberlaino kabinete) yra narių, kuriuos aš laikau pro- fesionaliais karo kurstyto- jais. Neseniai aš girdėjau kalbant, kad ponas Winston Churchill dabartinėje savo vietoje be galo džiaugiasi. Ji- sai, kaip mokyklinio amžiaus vaikelas, žuja po visą kraš- tą iš vieno galo į kitą. O jam jau 65 metai ir jisai tikisi sulaukti 80. Jisai yra pasiry- žęs kariauti per ateinančius 15 metų, paskui paversti savo pareigas sunni Randolphui arba Viktoriui Oliverui. Tai toks žmogus, kurio taikos metu niekas nesamdytų, nes jisai neturi mažiausios nuo- vokos apie taikos problemas. Jisai tauzija apie ginklavimą- si, laivynus, karo jėgas ore, bombas ir granatas. Jisai vi- te, kaip išvaizduoja esąs ka- pitonas kovos ir karo pasau- lyje. Šitie žmonės šiandien mūsų tautos gyvenime yra toks pat didelis pavojus, kaip bet kas, išėinas iš Vokietijos."

Šita kalba (kurios turinvie- dagi yra daug netiesos) buvo

ne tikta pasakyta atstovų bu- te, bet ir atspausdinta nepri- klausomieji organai, ir valdžia nedarė tam laikraščiui mažiaus- šių kliūčių — nei ji draudė, nei ji konfiskavo.

O Anglija kariauja. Net lais- voje šveicarijoje, kuri yra ne- tralali šalis, tokios piktos ata- kos prieš valdžią vargiai būtų spaudžios toleruojamos. Ir vis- gi tasai nepriklausomieji at- stovas MacGovern nemato skir- tumo tarpe demokratinės An- glijos ir hitleriškos Vokietijos. Tokių nematančių (nenorinčių matyti) žmonių yra visur.

"Iš anapus sienos..."

(Musų specialaus korespondento Lietuvoje)

Anapus sienos... Kurios? Mes čia Lietuvoje apie tai garsiai nekalbame. Pagaliau, abu labu, abu tokie. Šiandien apie vieną iš "anapus tos sienos". Kitu kart gal apie kitą. Žinoma, tik pašnabždomis, negarsiai, tik sa- vų tarpe... Dabar ir sienos gir- di! Sienos girdi, asilai tyli, bu- liai bliauja ir piktos valios žmo- nės dienos metu drąsiai ir lais- vai plačioje gatvėje jaučiasi... O mes čia Lietuvoje savo valsty- bės neutralumą saugojame ir nenorime su savais kaimynais ne tik pyktis, bet ir jų savimeilę pakeisti, o jus tenai gyvena anapus Atlanto vandenyno, vi- sai kas kita!

Jūs galite ir drįstate vieną ki- tą žodį atvirai ir garsiai pasa- kyti! Jūs neturite, "anapus sie- nos"! Jūs neturite "anapus sie- nos", kur tukstančiai ginkluo- tų vyrų diena naktį būdi, kur milžinai tankiai naktimis šliau- žia, kur prožektorių šviesos pa- slaptinai veikia, kur pamokyti šunes žmonių pėdas seka, kur visa erdvė paraku pakvipusi...

Ir vistiek, vistiek ir iš tos "anapus sienos" žinios čia pas mus ateina. Prasiveržia, pra- sprusta ir kartais jas iš tos "a- napus sienos" gyvas žmogus at- ėjęs pasako!

Žinios skaudžios, širdį verian- čios, skausmus žadinančios ir kartu sukeliančios norą padėti, arba bent viltis ateiti rodo, kad ir tenai "anapus sienos" žmo- nės tikisi kovoje laimėsi, nes jie dar gyvi ir dar veikia, arba tie, kurie gyvi liko dar tiki... Iš- tišus šimtmečius, ilgus amžius tenai "anapus sienos" lietuvių sodybose sava gimta kalba skambėjo, dainos kaimuose ai- dėjo. Nei maskolių carai, nei bajorų okupacija, nei vokiečių žandarai tos kalbos užgniauti negalėjo, nei dainos uždraus- ti drįso!

Amžių amžiais tenai lietuvis yargų vargą vargo, su savo li- kimu susiprato, savo tautos bu- do bruožų, savo savybių neiš- sžadėjo! Tyrtai, kaip šimta- meis ažuolas giliai į žemę šak- nis įleidęs laikėsi. Jokie vėjai, jokios audros jo nepalaužė! Gy- venimo vėtrų blaškomas, žie- mos pugų supamas jisai savo sodyboje tunojo, dumas dūmo- ji ir gyvas iki šiai dienai išli- ko!

Ir štai dabar, šiuo metu, ka- da tiek daug visokių vilčių atsi- rado, plačiai paplito gandas, kad tas sodybas jam telksia ap- leisti ir nežinia kur teksia ne- diptis... Oi, plačiai, plačiai kalba, kad visų pasieniu "anapus sie- nos" busianti dešimties kilome- trų pločio juosta be gyventojų sudaryta, dykuma paversta, žolė apželdinta, nes tai esą reikalin- ga saugumo sumetimais toji sie- na dyka padaryti.

Visi gyventojai huk busią iš- tenai iškelti, teksią jiems savas sodybas aplėisti ir kitur keltis! Kur? Niekas nieko tikro negali pasakyti!

Vieni kalba, uturiuoja, kad gal busia mainais gyventojais pasikeista, koks šimtas tukstan- čių šeimų į kitą pusę sienos perkelta...

ne tikta pasakyta atstovų bu- te, bet ir atspausdinta nepri- klausomieji organai, ir valdžia nedarė tam laikraščiui mažiaus- šių kliūčių — nei ji draudė, nei ji konfiskavo.

O Anglija kariauja. Net lais- voje šveicarijoje, kuri yra ne- tralali šalis, tokios piktos ata- kos prieš valdžią vargiai būtų spaudžios toleruojamos. Ir vis- gi tasai nepriklausomieji at- stovas MacGovern nemato skir- tumo tarpe demokratinės An- glijos ir hitleriškos Vokietijos. Tokių nematančių (nenorinčių matyti) žmonių yra visur.

Sakykite, kas gi gali panorė- ti kiltur keltis, svetur keliauti, savas gimtas kraštas aplėisti? Dėl ko? Kam?

Kokiais sumetimais jiems iš- tenais keltis? Tautiniams? — Tai leiskite mums čia pasi- vilioti, tik sieną tą toliau pastu- mėti, nes jūs žemę plati, jūs daug jos tuščios turite, ne tirs- tai žmonėmis apgyventos, mes norime čia pasilikti, tik / savo sieną toliau pastumėkite!

Taip žmonės kalba! Taip žmonės nori!

Be to žmonių norų, jų troš- kimų niekas nepaiso, niekas ne- klauso!

Koks šimtas tukstančių žmo- nių kasdien dėl savo likimo dre- ba! Sako, eina derybos, sako huk pasiūlyta tuos gyventojus iš "anapus sienos" į šią pusę sienos pasiūti! Ir tuomet, tu- met, girdi, nebusią jokio ginčo dėl sienų, jos amžiams bus iš- rištos!

Lietuvių tautos instinktais sa- kyte sako, kad tokie majnai bu- tų savo tautai tikra žala pada- rytą!

Juk ir tenai mūsų žemė, lie- tuvių brolių amžiais gyvenama. Tai ar negeriau tuos plotus, tą žemės gabalą Lietuvai atiduoti.

O pagaliau, kaip gi tokią sie- ną daroma, kam ta tuščia, be žmonių žemės juosta tiesiama? Juk lietuvių tauta nėra tokia skaitlinga, kad daugiau kaip šimto milijonų tautą drįstų ka- da nors puliti?

Nejaugi norima taip atsirube- žiuoti, kad net paukštis iš "a- napus sienos" pralėkti negalėtų? Kur dingio tie lakys šukiai apie tautų broliavimą, apie tautų bendradarbiavimą, apie tautų laisvą apsisprendimą?

Bet sakykite, kas dabar gali drąsiai, atvirai šituos klausimus iškelti, iškelti klausimus tiems, kurie linkę viską ne proto pa- jėga viską spręsti, bet tik fizi- nės pajėga nulemti? Suomiai iš- drįso tai pasakyti! Jų likimas mums jau žinomas! Jie savo krauju nušlakstytą tuščią že- mę, be žmonių kitiems užlei- džia! Užleidžia tik todėl, kad fizinės pajėgos persvara kitoje pusėje pasiliko, nors moraliai, protiniai jie teisūs ir teisingi!

Suomių tautos sunys bėga iš- tų vietovių, kurios atitenka ki- tiems! Iš "anapus sienos" pasie- nio gyventojai dabar neramias valandas gyvena. Jų likimas be- jų atsklausimo rišamas! Sako, karo strategijos sumetimais rei- kalaute reikalauja, kad siena turi eiti butinai tenai, kur da- bar ji yra nužymėta ir tie pa- tyš sumetimais reikalauja, kad tenais dešimties kilometrų pa- sienio zonoje nebūtų jokių gy- ventojų!

Dėl ko taip daroma? Nesuprasi! Lietuva drauginga valstybė ir tos draugystės lai- čiui turime net svetimos armi- jos įgulus!

Vokietija? Juk su ja nežada- ma kariauti, juk taip pat drau- gystę gyvenama!

Nepasitikima! Negi amžiais tauta nuo tau- tos, valstybės nuo valstybės ge- lėžies, plieno, cemento sienomis atsiurbia žiavę gyvens!

Sakykite, tai ne jau visai neti- kima į tautų brolybę, ir jų lais- vą apsisprendimą?

Sakykite, kur dingio komunis- tų trečiojo internacionalo galy- bė?

Sakykite, kur dingio tikėjimas į pasaulinę revoliuciją?

Sakykite, kur dingio viltys sukurti iš Europos vieną be- dra federatyvę respubliką? Kur dingio tikėjimas, kad žmogus žmogui vilku nebusias?

(Bus daugiau)

Garsinkitės "N-nose"

LIETUVOS ŽINIOS

VILNIUS. — Neseniai Vil- niuje įsisteigė Vilniaus Univer- siteto Bičiulių Draugija, kurios tikslas padėti stiprėti Vilniaus Universitetui. Draugija patvir- tina ir nuo Vėlykų pradeda veikti. Dr-jos nariais bus bai- gusieji V. D. Universitetą Kau- ne arba Vilniuje, nario mokes- tis tik 10 litų metams; nariai rėmėjai gali būti visi, kas tam tikslui paaugos didesnę sumą arba pasizadės mokėti ilgesni laiką padidintą mokesnį. Nariai rėmėjai bus pagerbti ypatin- gais atžymėjimais. Iš Draugi- jos lėšų bus palaikomi Univer- sitetą Vilniuje rūmai, remon- tuojami freskai ir stengiamasi Universitetą padaryti tuo, kuo jis Lietuvai skirtas būti, bu- tent vyriausiuoju šviesos židi- niu, šviečiančiu visai Lietuvai ir atspindinčiu plačiausiame pasaulyje.

KAUNAS. — Paskutiniais me- tais ypatingai pasireiškė nenor- malumai darbo jėgos skirsty- tymo ir sunaudojimo srityse, dėl ko atsirado jėgų stoka svar- biausioje mūsų tautos uošio srityje — žemės ūkyje ir tos dar- bo jėgos perteklius miestuose, paskatino vyriausybę išleisti darbo rikiavimo įstatymą, ku- rio projektas jau yra paruoš- tas. Darbo rikiavimo įstatymu nūrima sudaryti pagrindą dar- bo jėgos perteklius miestuose, paskatino vyriausybę išleisti darbo rikiavimo įstatymą, ku- rio projektas jau yra paruoš- tas. Darbo rikiavimo įstatymu nūrima sudaryti pagrindą dar- bo jėgos perteklius miestuose, paskatino vyriausybę išleisti darbo rikiavimo įstatymą, ku- rio projektas jau yra paruoš- tas.

O pagaliau, kaip gi tokią sie- ną daroma, kam ta tuščia, be žmonių žemės juosta tiesiama? Juk lietuvių tauta nėra tokia skaitlinga, kad daugiau kaip šimto milijonų tautą drįstų ka- da nors puliti?

Nejaugi norima taip atsirube- žiuoti, kad net paukštis iš "a- napus sienos" pralėkti negalėtų? Kur dingio tie lakys šukiai apie tautų broliavimą, apie tautų bendradarbiavimą, apie tautų laisvą apsisprendimą?

Bet sakykite, kas dabar gali drąsiai, atvirai šituos klausimus iškelti, iškelti klausimus tiems, kurie linkę viską ne proto pa- jėga viską spręsti, bet tik fizi- nės pajėga nulemti? Suomiai iš- drįso tai pasakyti! Jų likimas mums jau žinomas! Jie savo krauju nušlakstytą tuščią že- mę, be žmonių kitiems užlei- džia! Užleidžia tik todėl, kad fizinės pajėgos persvara kitoje pusėje pasiliko, nors moraliai, protiniai jie teisūs ir teisingi!

Suomių tautos sunys bėga iš- tų vietovių, kurios atitenka ki- tiems! Iš "anapus sienos" pasie- nio gyventojai dabar neramias valandas gyvena. Jų likimas be- jų atsklausimo rišamas! Sako, karo strategijos sumetimais rei- kalaute reikalauja, kad siena turi eiti butinai tenai, kur da- bar ji yra nužymėta ir tie pa- tyš sumetimais reikalauja, kad tenais dešimties kilometrų pa- sienio zonoje nebūtų jokių gy- ventojų!

Dėl ko taip daroma? Nesuprasi! Lietuva drauginga valstybė ir tos draugystės lai- čiui turime net svetimos armi- jos įgulus!

Vokietija? Juk su ja nežada- ma kariauti, juk taip pat drau- gystę gyvenama!

Nepasitikima! Negi amžiais tauta nuo tau- tos, valstybės nuo valstybės ge- lėžies, plieno, cemento sienomis atsiurbia žiavę gyvens!

Sakykite, tai ne jau visai neti- kima į tautų brolybę, ir jų lais- vą apsisprendimą?

Sakykite, kur dingio komunis- tų trečiojo internacionalo galy- bė?

Sakykite, kur dingio tikėjimas į pasaulinę revoliuciją?

Sakykite, kur dingio viltys sukurti iš Europos vieną be- dra federatyvę respubliką? Kur dingio tikėjimas, kad žmogus žmogui vilku nebusias?

(Bus daugiau)

Smarkiai nukentėjo vienas gar- vežio kurikas ir vienas mašin- tas gavo aštrų nervų sukrėti- mą. Nelaimės priežastis kilusi dėl sugedusio semaforo. Tą die- ną buvusi lijudra visas viešas buvo aptrauktas ledu, tad ir vi- si kiti signalai neveikė. Nelai- mės priežastys atidžiai tiriamos toliau.

MENO ŽINIOS

Tvarko MIKAS SILEIKIS

Meno Parodos

Tarptautinė Vandens Dažų Paroda

Praeitą ketvirtadienį Art Institute atsidarė tarptautinė vandens dažais pieštų paveikslų paroda. Ji truks ligi gegužės 26 d.

Pirmąją premiją (\$600) laimėjo George Grosz už vėjo vaizdą, pavadintą "Cape Cod".

MODERNISKAS LIGONINIS APSTARNAVIMAS

Dabar prieinamas visiems už žemas nustačius kainas. TONSILAI, išemimas tonsilų ir adenoidų su gultelėmis, užlaikymu, gazu antiseptikais ir chirurgu patarimu. 24 val. prabūti ligoninėje. Vaikams \$15. UŽAUGUSIEMS \$20. Visi ligoniniai yra asmeniniai. Dr. Blaine L. Ramsay prižiūroja. Turinio puikiai išlavinta pagalbininkų staba. Prieš viską yra ligoninių patogumų. BLAINE RAMSAY HOSPITAL, 35 South Hoyne Avenue (tarpe Madison ir Monroe). Telefonas diena ir naktį SEELEY 4700.

S.A. BERGMAN
1524 W. 63rd St.
TEL. PROSPECT 3440

Paints
Cor. 63rd and Justino

BERGMAN'S PAVASARIO ISPAIDAVIMAS

malevu, sienų popierius ir langų šėdus. Atleiskite didžiulį krautuvių prie Justino gatvės kampo ir gausite dykai, sienų popierius, namų ir kaimo dekoracijas. Dabar—mokėkite vėliau pagal BERGMAN'S naująją Lengvąją Būdovą planu, 10 savųjų pavyzdžių. Atleiskite ir patikslinti smulkesnių. Sienų popierius namų ir kaimo planu. PRISTATYMAS DYKAI

Ess-A-Bee vidus žibintai balti ir visos naujosios spalvos vėdinimo ir maldų, gėmi maldos. Ess-A-Bee Flat Maleva luboms ir maldoms baltos ir 12 spal. Ess-A-Bee 4 spalvų varnis gėmi dėvi ir nudažo. Nudažo vandeniu. \$1.95

GALIONAS. Popieris, valyti arba H. R. H. po 6. Atidara antrodiniais, ketvirtad. ir sėdima dailiai iki 9 P. M. Tel. PROSPECT 3440

No. 12." Gražus Cape Cod pajurio vaizdas. Grosz yra kilęs iš Vokietijos. Dėl kraštutinių modernizmo dailėje, Hitlerio valdžia jį išvyjo iš savo krašto, kaip ir daugelį kitų jo kolegų. Dabar jis gyvena Douglaston, Long Island, N. Y. Yra Amerikos pilietis. Be to Grosz yra gabus satyrikas, turi gerą skonį ir suprantą šių dienų žmonių gyvenimą. Atvykęs į šį kraštą jau spėjo pagarsėti ir yra laimėjęs eilę didelių premijų.

Antroji premija (\$400) teko taip pat new yorkečiui Reginald Marsh, už kurinį "Summer in New York". Paveikslas jis vaizduoja pazuojantį modelį ant namo stogo vasaros metu.

Abu premijuotus paveikslus nupirko premijų dalyčiai.

R. Marsh gimė Paryžiuje 1898 m. iš amerikiečių tėvų. Mokslus ėjo Amerikoje. Jis yra pasižymėjęs piešimu figūrų judesiu. Jis sugebi kogeriausia atvaizduoti bėgančius gyvūlius, einančius žmones be mažiausio sunkumo ir be ilatrimo dirbtinumo.

Trys galerijos užimtos specialiais užrašais—soli parodomos, atseit: Rainey Bennett, Adolf Dehn ir Paul Klee. Pastarasis yra šveicarijos modernistas. Rainey Bennett ilgą laiką gyvenęs Centrafinėje ir Rytų Veneculoje. Jis yra gimęs 1907 m. Jo kurinius papodai paskolino Nelson Rockefeller. Adolf Dehn taip pat realistas, gamtos vaizdų piešėjas.

Bendrai imant paroda, kaip ir paprastai, labai įdomi, gera ir, gal but, daug geresnė negu rudeninės visos Amerikos

BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO.
3216 S. Halsted St. Victory 4965
Stogus, rinas, stoglangius ir sienų apmušimus. Taisome bet k. Atnaujiname bet k. Darbas užtikrintas. Pilnai apdauktas.

PAULINA RUSSIAN-TURKISH BATHS

ATLANKYKITE SVEIKATOS PIRTĮ

Pirtis naujai pertaisyta su akmenų krosnim. Čia gausite Elektros Trymptus, Ultra Violet Sunshine ir Infra Red Light Radiations.

A. F. CZESNA, Savininkas

1657 W. 45th St. kamp. So. Paulina Street
Moterims Seredomis — Phone BOULEVARD 4552

STATOME NAUJUS NAMUS

MURINIUS ARBA MEDINIUS. TAIPGI TAISOME SENUS. PARUPINAME PASKOLAS LENGVOMS ISLYGOMS. Mokėdami kaip reiki—lėmėkėte už savo namą. Firm negu duosit darbą, krepkiu pas mus, gausit gerą sąlygą. APSKAIČIAVIMAS DYKAI

B. SHUKIS & CO.
4131 SO. FRANCISCO, AVE.
Telefonas LAFAYETTE 5224

KLAUSYKIME Rytmetinių

ŠALTIMIERO W. H. I. P. LIETUVISKU RADIO PROGRAMU
1490 KYLOCYCLES 10:00 VALANDA RYTO

6912 SO. WESTERN AVE. PROSPECT 4050

aliejaus dažų parodos kiekvieną lapkričio mėnesį įvyksta toje pačioje vietoje. Gausingu skaičium eksponatų užsieniams atstovauja vokiečiai, prancūzai ir austrai.

Vlaminck Quest Galerijoje

Vlaminck yra prancūzų-belgų garsus dailininkas. Quest galerija, 810 N. Michigan ave., rodo jo kurinius. Dailininkas gyvena Paryžiuje.

Carson, Pirie Rodo Wyeth'o Tapybą

Carson, Pirie, Scott Company departamentinė krautuvių dabar rodo jaunojo Wyeth'o aliejinės tapybos Maine pajurio vietovaiždžius. Šis jaunuolis yra labai gabus vietovaiždžių piešėjas. Jo tėvas taip pat buvo dailininkas. Verta pamatyti.

Theodore Glass

Drake vištyturys dar galima pamatyti Theodore Glass'o religinius kurinius, pieštus vandens dažais.

Leger Katharine Kuh Galerijoje

540 N. Michigan ave. (Diana Court) rumuose kukli Katharine Kuh meno galerija atidarė naują parodą, atseit: prancūzų modernisto Leger (išstark Lėžej) piešinių, vandenų dažų ir kitų mažesnių eksponatų.

Lietuvio Lorskio Paroda

Tretyakov meno galerija, 673 N. Michigan ave., rodo Lietuvio gipšinių skulptorių Boris Lovet-Lorskio kurinius.

Jane Addams Atminimas Hull House

Atminimui garsios visuomenės veikėjos, Jane Addams, praeitą penktadienį pradėta parduoti 10-centliniai kraštie ženkliukai, išleisti jos pagerbimui. Be to Hull House sukako 50 metų nuo dienos įsikurimo, kur velionė Jane Addams praleido savo gyvenimą bendradarbiau šioj istaigoj ir teikdama pagalbą neturtīgiems žmonėms. Atminimo šventės truks visą mėnesį. Yra suplanuota ir meno paroda Benedikt galerijoje. Išstatyti visi velionės portretai, piešti įvairių dailininkų. Yra ir kitokių dokumentarių daiktų paruoštų šiai specialiai parodai. Be to, tam tikromis dienomis bus paskaitos, ekskursijos ir t. t.

Lorado Taft Atminimui

Šiandien 11 val. ryto Art Institute įvyks pagerbimui garsaus skulptoriaus Lorado Taft jo 80 metų sukakties ceremonijos. Albin Polasek, vyriausias skulptūros fakulteto narys, uždės vainiką ant Tafto garsios marmuro skulptūros, vardu "Solitude of the Soul".

Lorado Taft miręs prieš tris metus, bet jo garbei kaip mokslininko, lektoriaus ir skulptoriaus švieslėjo, pasiliks amžinai. Jis buvo mokytojas Art Institute meno mokykloje nuo 1886 iki 1906 metų. Ilgius metus skaitydavo, paskaitas Fullerton salėje nemokamai. Visų buvo mėgiamas prelegentas.

Paskaita

Sekantį ketvirtadienį, gegužės 2 d. (6:30 val. vak.) Art Institute, Fullerton hall, įvyks kita iš eilės įdomi paskaita apie meną tema: "Velasquez". Skaitys H. Parker. Įžanga nemokama.

Lietuvos Padangėje

MASKVA — "Pravda" straipsnyje "Lietuva šiandien" rašo, jog netrukus suis pusę metų, kai buvo pasirašyta sutartis apie perdavimą Lietuvai Vilniaus srities ir apie tarpusavio pagalbos teikimą. Faktai parodė, kad buvo be pagrindo visi įtarinėjimai ir gandai, kuriais buvo siekiama įbauginti lietuviai tariajamais "toli siekiančiais", "tamsiais" Sovietų Sąjungos planais Lietuvos atžvilgiu. Baltijos valstybės, jų tarpe ir Lietuva, esančios geresnėje padėtyje, negu Skandinavijos valstybės. Jos kiek mažiau tenukėjęsios nuo dabartinio karo. Lietuvos padėtis, atrodo, busianti kiek blogesnė negu Skandinavijos valstybių, nes Lietuvos prekyboje pirmoje vietoje stovėjusi Anglija, o dabar su Anglija Lietuvos prekyba sumažėjusi ligi nulio. Vis dėlto Lietuvos padėtis 1940 metų pradžios prekyboje pasirodžiusi geresnė, negu švedų ir norvegų prekybos su angliais padėtis. Tai esą galima paaiškinti tuo, kad Lietuvoje nėra nepagalimų kliūčių. Sutartimi su SSSR Lietuvos prekybą maipai padidėję beveik dvigubai. Taip pat padidėję mainai su Vokietija.

KAUNAS. — Šiomis dienomis Dotnuvos Selekcijos Stotis gavo laišką iš vienos Amerikoje esančios Tyr. mo Istaigos, kuriame rašoma, kad Dotnuvos Selekcijos Stotis s o j o s pupelių veislė, vadinama "Dotnuvos Geltonsekliai", yra pati ankstyviausia, kokią jje kada yra turėję, be to, labai gerai deranti. Tad amerikiečiai prašo Dotnuvos Selekcijos Stotį prisiųsti jiems tos pupų veislės didesnius kiekius ir klausia, ar Lietuva negali tų pupelių eksportuoti. Kiek anksčiau Dotnuvos Sel. Stotis panašų laišką gavo iš Centrafinės Tyrmo Istaigos per Prancūzijos karo ministeriją. Laišką prašoma suteikti daugiau žinių apie Dotnuvos Selekcijos Stoties linų veisles "Dotnuvos Ilgunėliai II" ir "Vaizgantas". Minėtos linų veislės duodančios aukštos kokybės pluoštą, pasižyminčios stiprumu ir esančios labai atsparios rudims.

VILNIUS. — Ministrų Taryba nustatė, kad nuo šių metų rugsėjo 1 d. sustabdyti Vytauto D. Universiteto Kauno Gamtos ir Matematikos fakulteto veikimą ir nustatė, kad nuo tos dienos pradės veikti Vilniaus Universitete Gamtos Matematikos fakultetas su matematikos, fizikos ir biologijos skyriais. Kauno V. D. Universiteto Technikos fakultete bus sustiprinti chemijos mokslai, kad fakultetas galėtų paruošti chemikų, inžinierių, galinčių dirbti praktiškai. Ryšium su Gamtos-Matematikos fakulteto perkėlimu Vilniun, atvyko į Vilnių prof. K. Slėževičius fakulteto perkėlimui paruošti ir Observatorijai perimti.

KLAIPEDA. — Klaipėdos krašte ir kitose Prūsų Lietuvos dalyse iki šiol buvo dar likę apie 8,000 iš Lietuvos kilusių darbininkų, dirbusių fabrikuose ir prie laukų darbų. Žymioji dalis šių darbininkų paskutinių laikų rūpasi dokumentais grįžti į Lietuvą. To masinio grįžimo priežastys esančios pasunkėjęs pragyvenimas, maisto ir kt. reikmenų nedaktus, neturėjimas galimybių vaikams leisti į lietuviškas mokyklas, įvairūs suvaržymai, laikraščių iš Lietuvos negavimas, radijo klausytis draudimas ir tp. Vien tik už radio klausymą daug lietuvių jau sėdi Klaipėdos, Tilžės ir Ragainės kalėjimuose.

KAUNAS. — Susisiekimo ministerija paruošė galutiną autostados Kaunas-Vilnius planą. Ministrų taryboje tuoju bus apsvaistyta žemės nusavijimo klausimai ir seimui priėmus, bus pradėta statyba, kurios dalis bus atlikta ukiu budu, o dalis atiduota statyti iš varžytinių.

Padėti Pinigai kas Mėnesį Prieš 11 d., nes Nuošimū Nuo 1 Dienos

Turtas - - - \$4,500,000.00

Atsargos fondas virš - - \$325,000.00

Dabar Mokame 3 1/2% 12 Padedus Pinigus. Duodam Paskolas Ant Namų 1 iki 20 mt.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

LOAN ASSOCIATION of Chicago JUSTIN MACKIEWICH, Pres. Val. 9 iki 5. Ser. 9 iki 12 Sub. 9 iki 8 vak. Tel. VIRGINIA 1141

Laikas Malevoti!

Delskite mums pagelbėti jums pagraizinti jūsų namą. Mes turime pilną pasirinkimą namų malevos, varnių, šelakų ir sienoms popieru.

DYKAI Patarimas Dėl Dekoracijų. DYKAI Dastatymas Visoj Chicagoj.

SAM HELMAN

SERVICE WITH A SMILE 1411 S. Halsted Street Tel. Canal 5063

TVOROS Budavokite ir taisykite savo tvoros už žias žemas kainas. Nauji Ceder stulpai, 7 pėdų ilgio kiekvienas 10¢ 2x4 8 iki 10 pėdų 2¢ pėda 2x4 8 iki 10 pėdų 2¢ pėda Pentas reguliariškai \$2.00 vertės, dabar specialiai už \$1.25 Pirkite ant kredito per 3 mėtus išmokėti. Tik ant jūsų paraso ALBERT LUMBER and SUPPLY CO. 3800 SO. WESTERN AVENUE Tel. LAFAYETTE 2101 Atidara sekmdieniais iki pietų.

Padėti Pinigai kas Mėnesį Prieš 11 d., nes Nuošimū Nuo 1 Dienos

Turtas - - - \$4,500,000.00

Atsargos fondas virš - - \$325,000.00

Dabar Mokame 3 1/2% 12 Padedus Pinigus. Duodam Paskolas Ant Namų 1 iki 20 mt.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

LOAN ASSOCIATION of Chicago JUSTIN MACKIEWICH, Pres. Val. 9 iki 5. Ser. 9 iki 12 Sub. 9 iki 8 vak. Tel. VIRGINIA 1141

Laikas Malevoti!

Delskite mums pagelbėti jums pagraizinti jūsų namą. Mes turime pilną pasirinkimą namų malevos, varnių, šelakų ir sienoms popieru.

DYKAI Patarimas Dėl Dekoracijų. DYKAI Dastatymas Visoj Chicagoj.

SAM HELMAN

SERVICE WITH A SMILE 1411 S. Halsted Street Tel. Canal 5063

PIRKIT NAUJĄ Chrysler arba Plymouth

Tai yra Geriausi ir Gražiausi Automobilai Amerikoje, moderniški, ištobulinti. Nužemintos kainos. Lengvi išmokėjimai. Teisingas pataravimas pas

BALZEKAS MOTOR SALES

"U WILL LIKE US" 4030 So. Archer Avenue Phone VIRGINIA 1515

Remkite Lietuviską Zyduką Nathan Kanter MUTUAL LIQUOR CO. — Wholesale 4707 S. Halsted St. Tel. Boulevard 0014

C. & M. PAUGA DISTRIBUTORS

Parduodam geriausius ir stipriausius FOX HEAD ALU Vynai-Likieriai-Gėrimai i visas miesto dalis.

5031 W. Roosevelt Rd. CICERO, ILL.

Victor Bagdonas

LOCAL & LONG DISTANCE MOVING Perkraustom fornicius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam i farmas ir kitus miestus Zema kaina. Musų Darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis i visas miesto dalis.

3212 So. Halsted St. Saukit Tel. VICTORY 0966

FOTOGRAFAS

CONRAD FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškais užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas. 420 W. 63rd St. Tel. ENG. 5883-5840

PETER SUDENT

Atidare naują vietą ir PIKNIKAMS DARŽA Gražus tavernas, patogus privaziavimas, graži vieta piknikams. 6609 W. 111th St., Worth, Ill.

SVEIKATOS KLINIKAS

TONSILUS \$13.50 Išima Už PRABUVIMAS \$50.00 Ligoninėje RAUDONGYSLIŲ \$25.00 Išėmimas ir Ligon. REUMATIZMAS \$2.00 Greita Pagelba GYDO VISAS LIGAS Ekaminacija ir vaistai DOUGLAS PARK HOSPITAL 1900 S. Kedzie Ave. Chicago

KAINUOJA MAŽIAU PORĄ 1/2

NUDAŽYTI KURTENUS SU Gypsy ECRU CURTAIN DYE 10c 3uz25c YRA VAISTU IR NOTIONS KRAUTUVSE

Sophie Barcus

RYTINE RADIO VALANDA — iš stoties — W.G.E.S. Kasdien nuo 8:30 v. ryto iki 9:15 val. ryto Išgirsit vėliausias žinias, muziką ir kitus idomius pranešimus.

only KROEHLER can give you this comfort!

The ideal family chair. You lean back and recline to any position. You rest in solid comfort.

Gražios Didelės Minkštos Kėdės Po \$19.50 ir Aukščiau

Jos. F. Budrik

Furniture House,

3409-21 So. Halsted St. Tel. Yard 3088

WCFL 970 k. Radio Programas nedėlios vakare 9 valand. Makalų drama ir gera orkestra. WAAF 920 k. International Pot-Pouri 5:30 vakare—Liaudies dainos.

ENGLISH SECTION

PUBLISHED EVERY MONDAY

MONDAY, APRIL 29, 1940

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

NAUJIENOS ENGLISH SECTION STAFF

F. H. Sadauskas

A. S. Valvada

JANE ADDAMS STAMP ON SALE IN HULL HOUSE GALLERY

Honor Grand Lady of Chicago's West Side

600 Children In Chorus For Music Week

MAY 5-12

A chorus of 600 children and the Civic Orchestra of Chicago will launch the Chicago observance of National Music Week in Orchestra Hall, Sunday afternoon, May 5. The concert of folk songs and songs of classical composers will mark the 27th festival of the Civic Music Association of Chicago.

The children in the chorus come from settlements, community centers and orphanages in the city. From 5 to 15 years of age, they are given year-round choral instructions from the civic music association. The chorus is conducted by Marx E. Oberndorfer.

The association was founded in 1913 and is supported by contributions from the public.

Frederick Stock, conductor of the Chicago Symphony Orchestra, is honorary president of the association. Other officers are Henry B. Vanzwol, president; G. T. Hellmuth and Mrs. Frederic W. Upham, vice-president; Priscilla Carver, secretary; Edwin S. Fletcher, treasurer; and Werra Schuette, executive secretary.

Jane Addams—the grand lady of Chicago's West Side—came back vividly in memory Friday (she can never be forgotten in the Polk-Halsted district). The United States Post Office Department officially honored her with a commemorative stamp marking the 50th anniversary of Hull House, the work she founded and pursued until her death.

In Hull House the memory of Jane Addams is ever living, but the staff workers, most of whom remember her in life, are trying to make the 50th anniversary celebration a special time for honoring the memory of the world-famous social worker.

In the Benedict art galleries staff, men were busy themselves today hanging pictures and placing exhibits that were so personal to Jane Addams that they make her presence almost real.

Among these objects—pictures of her, pictures of her friends, scenes of her activities, personal accounts and ledgers, personal memoranda in her handwriting—the sale of the new Jane Addams commemorative stamp will take place Friday. A special substation of the Post Office will be set up in the room to accommodate collectors interested in the new 10-cent stamp.

There aren't many persons who know that Miss Addams was once a postmistress. But aged, brown newspaper clippings tell how she was appointed postmistress of the Hull House Station on Aug. 10, 1897.

In one of the exhibit cases is an account book showing Hull House finances for 1889-'91 the first of three years of its existence. It is written in her handwriting and signed "Jane Addams, accountant". This book is a history of life at Hull House during those first years. A volume of figures, it is also a very human document of experiences, joys, heartaches.

In the spring of 1890 and in the winter of 1890-'91 Miss Addams held her first "college extension course", according to the financial record. Such entries as \$12.60 for an encyclopedia, \$1.68 for Shakespeare and \$2 for a platform tell the story. It was a successful course, costing \$157 for its operation and ending with a balance of \$12.95.

Because of her generosity and aid to the poor Miss Addams' name went around the world. It is for the humanitarian that the special postal stamp is being issued.

FREE SPEECH OR GAG RULE

by Dr. Edward G. Punkay

May you or I say what we care to about any official, organization, or institution in this country, so long as we have due regard for the truth of our statements and for the decency of our language? Such a right is free speech, which may be extended to include both the spoken and written word. For the written word and symbol are merely an extension of speech, whether they appear in book, magazine, newspaper, or on billboard or screen.

Free speech (freedom of expression), which the founding fathers thought so important that they gave it a constitutional guarantee, and which many far-seeing men consider the core of republican government or the democratic way of life, has never been attained in some nations, has recently been abolished in some nations, and is now seriously threatened in still others. Though many of us Americans fondly believe that everybody in this country enjoys the constitutional right of free speech, a little reflection will bring to mind numerous instances of the denial of free speech among our own fellow-countrymen.

The most brazen and sweeping denials of freedom of expression in America were the Espionage and Sedition acts of the World War. These tyrant spawn of a war's wild hysteria. Under those despotic acts nearly 2,000 men and women, including Eugene V. Debs, Victor L. Berger, and William D. Haywood, were sent to prison for terms ranging up to twenty years merely because these people dared criticize war. Yet Lincoln, Webster, and Lowell, today high in America's Hall of Fame, freely and safely criticized the Mexican war.

The Espionage and Sedition acts, tyrant weapons of a war-mad administration, imposed a maximum penalty of \$10,000 fine and twenty years imprisonment upon anyone who interfered with the operation of the draft, discouraged the sale of government bonds, obstructed the making of loans by the United States; uttered, printed, wrote or published any "disloyal, profane, scurrilous or abusive language about the form of government of the United States," the constitution, the armed forces, or uniform; issued language intended to bring them into "contempt, scorn, contumely, or disrepute"; discouraged production of war necessities; or taught, defended, or suggested the doing of any of these things.

(To be Continued)

Take A Trip To Jackson Park Bird Sanctuary

Chicago Tours For This Week

An opportunity to visit Jackson Park Bird Sanctuary, a twenty acre refuge for wild life, is presented by the WPA Free Chicago Tours during the week of April 28 to May 4. Tours for the week include:

Tuesday, April 30, 1940. "Bottling Plant." Visit the plant of a company specializing in bottling and distributing a world famous drink. Meet at 2:30 p. m. at 7 E. 73 St.

Wednesday, May 1. "Afro-Americans in the History of Chicago." (National Traditions Lecture). Meet at 7:30 p. m. at 4703 South Parkway, 2nd fl.

Thursday, May 2. "An Afternoon in Austin." Learn of the people who first lived in this section. Visit Austin Town Hall, Library and YMCA.

Friday, May 3. "Chicago Sanitary District." Study the extensive activities of an independent governmental unit in preventing pollution of Chicago's water supply. Visit a modern sewage disposal plant. Meet at 2:30 p. m. at 130th St. and So. Michigan Avenue.

Friday, May 3. "Danish Makers of Chicago." Visit one of Chicago's prominent Scandinavian communities. See folk dances and athletic drills. Meet at 8 p. m. at 1639 N. Washenaw Ave.

Saturday, May 4. "Jackson Park Bird Sanctuary." Visit a twenty acre refuge for wild life. See the Wooded

SPORTS

Andy Puplis Goes To Proviso To Conquer Jinx

Andy Puplis, former Harrison Tech and Notre Dame star, has an even more engrossing task than cracking stubborn lines as he assumes head football coaching duties at Proviso High School this Spring. Puplis, an all-city back at Harrison through 1934, and later an All-American quarterback at Notre Dame, will have to beat a ten-year jinx at the suburban school. Already five head grid coaches have been eliminated during that period.

If history at Proviso repeats itself, Andy may not last long as football coach, but in turn—become athletic director.

And here's the story.

MOVE UP AS DIRECTORS?

Of the five coaches who preceded Andy, three of them became athletic directors, and one is the present sports head at Proviso.

L. W. Remley, chieftain at present, was grid coach in 1935. He succeeded Lou Simmer, who reigned from 1931 through 1934. Teibert Thiebert was coach in 1930. When Remley bowed out in '35, to assume his present post, F. S. Hatley held the job for two years, followed by Chuck Kassell, who departed last Winter.

Meanwhile, Thiebert and Slimmer, after leaving the grid post, became athletic directors, following lack of unusual success. So Notre Dame's Pilney has a problem. If he turns out teams like he did for two years at Crystal Lake, where he won two straight championships, he may keep his head football job. Following tradition, a bad season may put Andy in line for the athletic directorship.

DOUBLE IN BASKETBALL

Incidentally, all five of the athletic directors, at some time or other, handled varsity basketball, and Pilney's predecessors all tutored freshman football during their Proviso stay. Matte, assistant under Hatley for two seasons, is oldest coach in point of service at Proviso, having been at the suburban school for seventeen years. Matte, however, is the only veteran who has not had a crack at the football post.

So, it may be no wonder, now, whenever fans stroll through Maywood to view Puplis working out his fifty Proviso charges in Spring practices, if Andy is heard to sigh, or seen to scratch his head.

The ex-Notre Dame hero, however, may cross this jinx. Because none of the others became proud papas the week before assuming Proviso coaching tasks, Andy, and his wife, the former Dorothy Rezek, became the parents of a bouncing baby girl last week.

DICK GORDON, Chicago Daily News Sports Writer

If a gentleman from California named Al Banuet hadn't THOUGHT he had a future in pro boxing, today Chicago's Joe Platak probably wouldn't be considering a move to desert the amateur handball field where he has ruled so impressively the past six years.

Tré relation of these apparently irrelevant facts is explained when you realize that back in 1932 Mr. Banuet was almost as supreme among the handballers as is Mr. Platak now. He had won three A. A. U. titles in a row, a record at the time. Then he figured he could make a living out of the game. The word "figured" is used advisedly, for Pugilist Banuet only had two professional bouts and in both of them he was knocked out in short order. But those two ventures into the ring were enough to ruin his amateur handball standing and he's been out of competition ever since.

Island and Japanese Gardens. Meet at 2:30 p. m. at the southwest corner of 57th and Stony Island.

For further information call Monroe 9074 any week day except Saturday, between 9 and 3:30 p. m.

Wins Sixth in Row

Along in 1935 a Chicagoan who had learned what to expect from a bouncing ball by practicing against the wall of St. Ignatius High School rose to prominence on the handball floor. Although billed as a darkhorse in the national tournament, he went through unbeaten. He's been doing that ever since in national, state and city competition and last Saturday, again representing the Lake Shore A. C., he won his sixth straight United States Championship at Detroit without even losing a game. Now he's getting a little tired of the lack of suitable opposition and is toying with an idea of forsaking the simon-pure so that he can be matched against erstwhile King Banuet.

"I'd do it in a minute if the offer were right, but of course I'd want a guarantee," Platak said upon his return to Chicago after his latest conquest. "But if I could pick up \$5,000 in a hurry, why not? It would probably be a good thing for the amateur handball field if I got out."

There is little question of the drawing power of a Banuet-Platak battle. The former retired unbeaten His string of consecutive handball titles has since been doubled by Platak. Both have the eyes, the hands, the poundage needed for stamina, the timing and the cleverness, which are Platak's recipe for toplit handballing.

5,000,000 Play Sport

This "game of the century" was talked over quite seriously in Detroit last week and the only catch, as Platak sees it, is lack of adequate seating facilities. "Three hundred is the biggest crowd ever to see a handball match," Joe said, "because there's no more room around a handball floor. They're always turning fans away. But it certainly should be popular. Over 5,000,000 play the sport every year."

Platak's solution is a glassed-in court. "Then you could seat several thousand and pro matches would pay," Joe pointed out. "If someone with a little money to spend would only do some investigating..."

But until that time Mr. Platak will probably continue working as night accountant at the Stevens Hotel and, on the side, winning every amateur handball championship in sight.

==: Birutė ==:

While Birutė does have a fair reputation for quality singing, the chorus has never before received such praise as followed the concert at the Lithuanian Auditorium a week ago. The enthusiasm of the audience was gratifying to everybody connected with Birutė, from our director, John Byanskas, and our president, Paul Miller, to our newest members.

The cast for "Viengungiai", including John Balanda, Eva Sirvas, John Daukus, Whitney Tarutis, Zen Prane, John Svitovis and Aldona Gulbin, in the opinion of the audience, did an excellent job. John Daukus and Zen Prane were real marvels in their first stage performances among Chicago Lithuanians.

Director Byanskas' dissatisfaction with the last rehearsal before the affair was very evident. But his fears proved unfounded. After the concert there wasn't a broader smile in the hall than his.

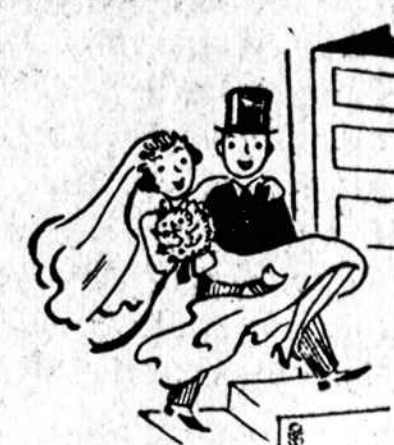
The crowning highlight of the concert was Helen Vespender's return as a soloist after almost two years. There had been doubts in the minds of many, in the chorus and out, regarding her ability to do justice to the standards required of a Birutė soloist. Those doubts were shattered before she was halfway through her first number.

Last night the chorus repeated practically the same concert in Gary for the Lithuanian Cultural Society. Stanley Rimkus, Anthony Kaminskas and Albina Casper joined Helen Vespender as soloists. A packed hall had been expected by the sponsors of the affair who reported as early as last Wednesday that enough tickets had been sold in advance to assure a smashing success.

E. P.

BRIC-A-BRAC

by BRUNO RAY MATHEWS

ROMANCE: Beauty queens are exchanging their crowns for kitchen aprons this year and unless we have a new crop of titled young ladies soon, Miss Lithuania will be as rare as the proverbial day in June. The most recent title-holder, Cicerio beautician Ann Davis steps off her throne to take unto herself, for better or worse, football star and insurance man "Chuck" Apolskis, on May 4...

On the same day Miss Lithuania 1939, Julia Jankevičius, will be the bride of William Kliokiss, the ceremony taking place at St. George's... On June 29 Bertha (Birdie) Laučiskis, who was Miss Naujienos at the twentieth anniversary celebration, will take the important step with John Juzabel... Since Sophia Ambrose has already been married for some time, there remain only two other former beauty winners for the lads to dream about... They are Julia Kazlauskas and Eva Paulikas... Julia, however, is reported engaged, and Eva is in New York pursuing a career... Marquette's Helen Varkala exchanged vows with Brighton's Matt Pratas at the Immaculate Conception church April 20... A widely known Bridgeport girl, Matilda Demereckis, had a date at the altar with Joe Sepieh Saturday...

x-x-x

SINGERS: It seems a little competition has developed between two of our younger singers—in their first public ventures... Onuks Skever will give her first singing recital at Kimball Hall on May 5, where she will be assisted in the program by two pianists... On the same day Whitney Tarutis, having recently become a lawyer, is giving an initiation dinner banquet with a program at the Lithuanian Auditorium... The competition is unfortunate and is bound to affect the success of both affairs... Birutė chorus' marvelous showing at the Lithuanian Auditorium a week ago was no surprise but the unexpected quality of Helen Vespender's solo effort was a revelation... All present had to agree that Helen had never sung as well before... This despite the fact that she has not had a voice lesson in eighteen months... What can we expect when she does resume them, as she plans to do in the near future?... Albina Casper's first venture as a soloist was made in Gary last night—after this had gone to press, so there is no more we can report on her at this time...

x-x-x

KNICKKNACKS: Some girls like cats, others prefer foxes, but Anna Kaskas is a member of the dog-lovers' clan... Wenneffa Grybas is apt to become the most easily recognized Lithuanian girl in America if photographers and art editors continue to favor her shots in making up their newspaper pages... Her photo appeared in Washington papers as part of the publicity campaign for the National Folk Festival... A week ago today her smiling countenance again graced the centerspread of the Chicago Times... Who said Bridgeport is tough? Brighton Park, especially in the vicinity of the Darius-Girėnas hall, takes the cake... And Paul Ridiakas' bumper guards... They were taken off his car while it was parked right in front of the door during the recent dance sponsored by the Youth Committee of the Chicago Lithuanian Society... Helen Chesna's New York fiancé recently spent a week in Chicago... It looks like wedding bells in the fall, we are told... If you want a treat in some excellent photography, just have Eddie Mankus show you the hundreds of shots he took of Birutė's trip to New York last fall... Strangest of all Lithuanian names: McLunas... Joe Pen-

is was one of the winners in the recent carrier-pigeon naming contest sponsored by the local tabloid... Al Alesauskas is not only a furniture dealer, but an accredited interior decorator, as well... He completed the course several months ago... Which means he is now prepared not only to serve, but also to advise the public... A new girls' trio, composed of Lil Stupar, Josephine Miller and Valeria Ladiga, made its first appearance on the air yesterday, via the Naujienos program over WGES... Place to go: Naujos Gadyne's Splash Party at the Midwest Athletic Club May 11... Olga Ambrose is doing a good job of managing her parents' business during their vacation in Michigan...

x-x-x

COMMERCE: The recent testimonial banquet for Consul Daužvardis was sponsored by the Lithuanian Chamber of Commerce of the State of Illinois... The Lithuanian Chamber of Commerce of the State of Illinois, which was to have donated ten dollars to the Birutė chorus because a number of its singers fulfilled the program for the banquet, now informs the chorus that the Lithuanian Chamber of Commerce of the State of Illinois cannot do so because the affair went \$150 in the hole... Chorus members who participated were not wined and dined, but waited in the hallway during intervals in the program...

Student Papers In Chicago Win High Rankings

Press Association Honors 16 Chicago and State High Schools for Publications.

Chicago high school newspapers and magazines ranked well in listings of the outstanding student publications released today by the 1940 All-American Critical Service of the National Scholastic Press Association, sponsored by the University of Minnesota.

The association has 2,757 high school and college members, while 1,041 high school papers entered the journalistic competition. Of these, 12 were selected as "pencemakers" in the student journalistic field, and 216 scored as "All-Americans," definitely superior in their fields.

Calumet, Tilden Win.

"All-American" papers published by Illinois and Indiana Schools included the Evanstonian of Evanston Township High School; the Crier of Calumet High School; School Spirit, Bosse High School, Evansville, Ind.; Review, Quincy Senior High School, Quincy, Ill.; Echo, Urbana High School; Northerner, North Side High School, Fort Wayne; Mirror, Reitz High School, Evansville, Ind.; Broadcast, Wheaton Community High; Chronicle, Champaign High School; East Moline Key, United Township High School, East Moline, Ill.; Octave, Eastern Illinois State Teachers College Training School, Charleston, Ill.; and the Tilden Technical High School Times.

Other 'All-Americans.'

The St. Scholastica Girls' School Raven in Chicago was among the "All-Americans", as well as the Read-a-Wee, of the Academy of Notre Dame in Belleville; the Herald, St. Mary's High School, Chicago; the News, St. Michael Central High School, Chicago; the Crane Tech Chronicle, Crane Technical High School, Chicago; the Englewood Evening Star, Englewood Evening School.

The Schuz High School Times won ranking as a picture newspaper.

The Scholastic Press Association also awarded first, second and third class honor rating to school publications throughout the country, with Illinois schools standing high in the lists.

The World at a Glance

Dr. E. G. Punkay

Throwing a Monkey Wrench...

Throwing a monkey wrench into the administrative machinery of the federal government—that will be the effect of the Logan-Walter bill already passed by the House and now before the U. S. Senate. This bill, supposedly arising out of the theory that ours is a government of checks and balance, really springs from the desire of anti-New Dealers to hamstring the enforcement of legislation they dislike but are unable to repeal.

If the Logan-Walter bill becomes law, the enemies of the New Deal will have accomplished their best day's work since 1933. For they can then sit back, drink good liquor, and smilingly watch the Roosevelt reform agencies slowly but surely get smothered under a mountain of litigation. For that measure will make this a government, not of laws as it claims to do, but a government of lawyers. Then, of course, he with the longest purse will win; so that the rich defendant will kill off the poor plaintiff in a new Marathon of legal endurance. And against the Girdlers and the Hopsons the little fellow, whether worker or investor, won't have a ghost of a chance.

For under the Logan-Walter bill "No rule or regulation, however unimportant, could be made by an administrative body without a public hearing... Any rule or regulation would be at once subject to review in the courts in a suit for a declaratory judgment, and even though it were upheld in the courts, the same question could be raised again in other types of suits against the administrative agency. Boards of review would be set up within each administrative body, and to such boards any decision, action, or failure to act by any officer or employee of that agency could be appealed; and then appealed from the intra-agency board to the courts."

The Logan-Walter bill is aimed chiefly at the Security Exchange Commission (SEC), and even more at the Wagner Act and the National Labor Relations Board. set up bill already passed by the House and now before the U. S. Senate. This bill, supposedly arising out of the theory that ours is a government of checks and balance, really springs from the desire of anti-New Dealers to hamstring the enforcement of legislation they dislike but are unable to repeal.

The backers of the Logan-Walter bill, however, do not fear that injustice will be done by NLRB and SEC. Rather those backers fear that those boards will do essential justice—to workers and investors. Hence, unable to repeal the acts creating those boards, or to weaken them seriously through amendment, those anti-New Dealers intend to bury those boards under a load of litigation.

If the Logan-Walter bill is passed, "embalmed in endless red-tape" is the epitaph to write over the grave of such important administrative agencies as NLRB and SEC. For them the reactionaries will have succeeded in throwing a monkey-wrench into Uncle Sam's administrative machinery.

Chicagos Pieno Išvežiotojai Žada Streikuoti

Sako, Pieninės Nenori Pasirašyti Naują Sutartį

Rytoj vakare, Ashland Boulevard Auditorijoje įvyks Chicagos pieno išvežiotų unijos narių susirinkimas ir balsavimai streiko reikalui.

Trečiadienį, gegužės 1 d., pasibaigia dabartinis unijos kontraktas su pieninėmis. Kaip sako unija, pieninių sąjungų, Associated Dealers, nenori, sutarties atnaujinti ir žada kirsti algas išvežiotams \$12-ka dolerių.

Unija nesipriešina mažam algų mažinimui, bet reikalauja naujos sutarties, o kol ji nebus pasirašyta, tai reikalauja savo nariams pilnos algos.

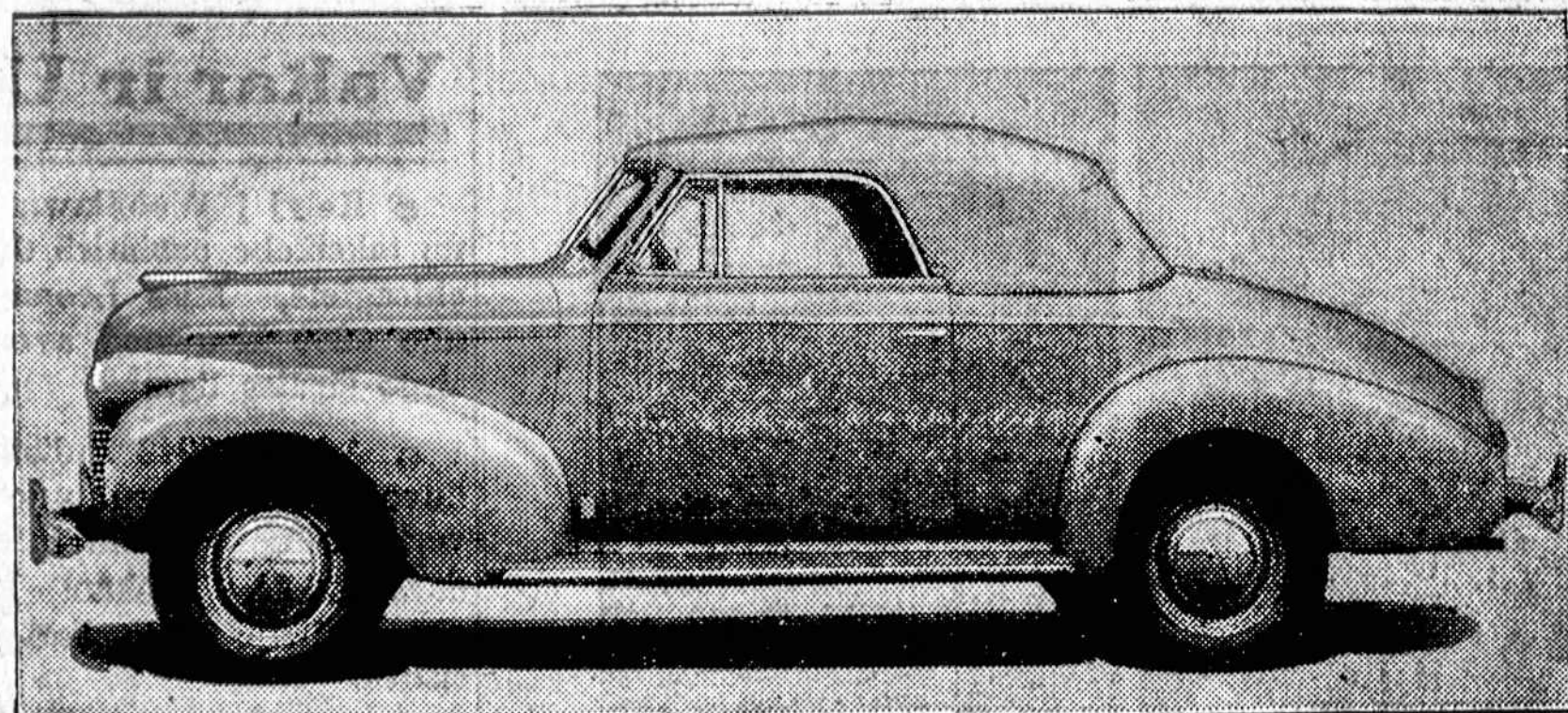
Aukščiausiai apmokamas pieno išvežiotas dabar Chicago gauna apie \$52.

Idomys Laiškai Iš Lietuvos

"Naujienų" skaitytojai, tarp jų p. Dan Gribinas, ir pp. S. Welickai, pridavė "Naujienoms" kelis idomius laiškus, kuriuos jie gavo nuo giminių Lietuvoje.

Laiškuose autoriai labai vaizdingai pasakoja apie dabartinį gyvenimą Lietuvoje, ir esam tikri, kad jie bus idomūs visiems "N." skaitytojams. Keli laišškai bus atspausdinti už kelių dienų dar šią savaitę. Sekite juos. Rep.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

NAUJAS CHEVROLET SPECIAL DE LUXE CABRIOLET — patogumu, išvaizda ir stilium yra nepaprastas automobilis. Viršus pakeliamas vakuu mechanizmu, kurio kontrolė randasi šoferiui parankioj vietoj.

Trečiadienį Pradės Atleidinėti WPA Darbininkus

Chicagoj 4,081 Neteks Darbų

Pradedant trečiadieniu WPA administracija pradės atleidinėti dalį savo darbininkų, veikiančias pagal instrukcijas, kurias perleita savaitę gavo iš Washingtono.

Bėgį gegužės mėnesio Chicagoj WPA darbus neteks 4,081 darbininkas, o 28,000 per visą Illinois valstiją.

Washingtonas sako, kad toks skaičius darbininkų turi būti atleistas, nes WPA neturi pinigų jiems algas mokėti.

Chicago parkų valdyba skelbia, kad garsusis Adler planetariumas Grant Parke, prie ežero, bus uždarytas iki liepos 1 d. Įstaigų yra daromas planas remontas.

Plačiai Rašo Apie Naujus Lietuvos Pašto Ženklus

Išleisti Vilniaus Atgavimui Paminėti

Nauji Lietuvos pašto ženklai, kuriuos Lietuva išleido Vilniaus atgavimui paminėti, turi nemažą pasisekimą tarp Amerikos filatelistų pašto ženklų rinkėjų.

Visokie ženklų rinkėjai beveik kasdien kreipiasi į "Naujienas" prašydami tų ženklų, vartotų ir naujų, jiems parvežti. Be to, jau keli stambūs laikraščiai įvairiose Amerikos dalyse ir filatelistų žurnalai gana daug apie juos rašo.

Vakar ženklus ir jų reikšmę plačiai apibūdino dienraštis "Daily Times".

AUTOMOBILIŲ NELAIMĖS

Žuvo septyni žmonės

Vakar ir užvakar automobilių užmušė sekamus žmones: Bernard Thomas, 26, iš Momence, prie Dixie Highway, Crete priemiestyje;

Alvin D. Johnson, 62, 4448 N. Ashland avenue, Mobile, Alabamaj;

Joseph Termini, 15, 2050 Grand avenue, prie Grand ir Damen;

Nežinomas, apie 48 metų žmogus, prie Outer Drive ir Melrose street;

Frank Grison, 70, 2737 North Leavitt street, prie Clyborn ir Diversey;

Maurice Sutton, 15, 5335 Calumet avenue, prie 55th ir Prairie avenue;

Charles Stoltz, 46, 726 Monroe street.

Sužeidė tris žmones

Prie Washington bulvario ir Paulina street susidūrė trokšas ir keleivinis automobilis. Nelaimėje buvo sužeisti trys žmonės, Joseph Winski, 23, nuo 1732 18th Place, Daniel Binetti, 57, 742 North Lathdale avenue, ir James Chapra, 44, nuo 1502 N. Union ave.

Ties 6821 S. Winchester avenue automobilis sužeidė du mažus berniukus žaidžiančius gatvėje, 5 metų Donald Nelstun, 7837 S. Winchester ave., ir 4 metų Martin Conley, 7831 S. Winchester.

"Nominavo" Vandenbergą

Prezidentinių rinkimų metais Northwestern universiteto studentai paprastai surengia neva "konvenciją" nominavimui savo "kandidato" prezidentus.

Po ilgų debatų, ginčų ir rietų studentai "nominavo" Arthur H. Vandenbergą, senatorių iš Michigan, kuris pasižymi savo izoliacine užsienio politika. Jis gavo 484 "delegatų" balsus; Thomas Dewey gavo 436, o Rooseveltas — 30.

Diena Iš Dienos

Gavo žinią, Kad Motina Mirė

Jonas Tamašauskas

ROSELAND. — Aplaukiau liudną žinią iš Lietuvos, kad kovo 12 dieną mirė mano motina Juozefa I. Tamašauskienė. Buvo iškilmingai, su bažnytinėmis apeigomis, palaidota kovo 14 d. Žarėnų parapijos kapinėse. Sirgo dvi nakti ir vieną dieną. Mėrė širdies ligą.

Motina vaikus labai mylėdavo, ji man daug gero padarė. Jeigu ne ji, jau seniai bučiau besęs pakastas po velėną.

Tuose laikuose, kada motina augo Palukščio kaime, Varėnų parapijoje, jei nebuvo progos lankyti mokyklą, o paaukus, kai apsiženiavo, perėjo gyventi į Kuliškių kaimą, Žarėnų parapijoje. Reikėjo auginti didelę šeimyną. Vargo, skurdo, vis dėl kitų, kol akis užmerkė amžinai.

Lai buna jai lengva ir šilta žarėnų kapuose ilsėtis, per metų metus.

Sunus Jonas Tamašauskas.

Sunkiai Serga A. Gribinas

BRIGHTON PARK. — Jau kelintas mėnesis kaip sunkiai serga p. Agnes Gribinas, žmona brightonparkiečio p. Dan Gribino, 4001 Brighton Place.

Ligonė guli namie, po gydytojo priežiūra, bet kas kelintą dieną turi važiuoti į ligoninę "treatmentams".

P. A. Gribinas priklauso prie Chicagos Lietuvių Draugijos, SLA, ir L.D.S. Už lankytojus ir lankytojas ji yra labai dėkinga. Drg.

Išsiėmė Leidimus Vedvoms (Chicagoj)

Albin Buksnes, 23, su Stella Matulis, 21

John Balchunas, 24, su Emma Marsh, 30

Nick Januska, 52, su Petronele Asauskas, 43

Vincent Bornickis, 33, su Michalene Kniska, 25

John Beinaris, 28, su Sabina Redlewski, 25

Frank Witkowski, 40, su Margaret Williams, 42

Charles Cerney, 36, su Louise Wolski, 26

Reikalauja Perskirų

Madelon Malinauskas nuo Alfonso Malinauskas

Helen Gerlevo nuo Frank Gerlevo

Gavo Perskiras

Inez Kikos nuo Thomas Kikos

Dorothy Bartsch nuo Clarence Bartsch

Du Milionai N. Universitetui

Pereitą pirmadienį Wheatone, Ill., pasimirė Mrs. Margaret Gray Morton, turtinga našlė "Druskos Karaliaus" Joy Morton, kuris įsteigė garsią Morton Salt Co., firmą.

Velionė paliko \$2,000,000 Northwestern universitetui, su instrukcijomis, kad pinigai būtų sunaudoti statymui naujo medicinos centro prie universiteto ligoninės Chicagoj.

Apiplėšė Tris Marquette Parko Krautuves

Keturi piktadariai naktį iš šeštadienio į sekmadienį išdaužė langus trijų Marquette Parko krautuvių ir pasigrobė prekių už \$400.

Apiplėštos krautuvės yra elektros įstaiga adresu 2058 West 63rd street, ir du rubų sandėlius, ad. 3020 West 63rd street, ir 3040½ W. 63rd st.

Jaunas Vagilis Apiplėšė Lietuvių Namus

Jaunas vagilis, gal apie 15 metų amžiaus, įsibrovė užvakar vakare į namus Mrs. Mary Damkus, adresu 4234 Altgeld street.

Jis pasivogė du laikrodžius ir auksinį žiedą, padarydamas šeimininkei apie \$60 nuostolių.

Chicagos Draugijų, Klubų Valdybos 1940 Metams

L. ŽAGARIEČIŲ KLIUBO VALDYBA 1940 METAMS: P. Arlauskas—Pirm., 2109 N. Cleveland ave.; A. Niprikas—Pirm. Pagelb., 1303 S. Pulaski Rd.; J. Keturakis—Nut. raštininkas, 1525 S. 51st ave., Cicero, Ill.; Anna Kondratas—Fin. Rast., 113 W. Germania place; E. Ramasauskienė—Kontrolės rast., 1218 S. Independence blvd., St. Niprikas—Kasierius, 3235 So. Halsted st.; Kasos Globėjai: A. Mieravickis, 2539 W. 46th pl. ir F. Povilaitis, 10051 S. La Salle st.; J. Balakas—Korespond., 1414 S. 49th Ct., Cicero, Ill.; K. Balčiūnas—Maršalka, 3521 West 38th pl. Susirinkimai laikomi viena kartą į mėnesį, kas ketvirtą sekmadienį pirmą valandą popiet, Hollywood svet., 2417 West 43rd st., Chicago, Ill.

12 WARDO AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLIUBO VALDYBA 1940 METAMS: J. Svitovius—Pirm. 400 S. Talman Ave.; W. Turner—Pirm. Pagelb., 2543 W. 45th st.; Paul J. Petraitis—Nut. rast., 752 W. 33rd st.; Tel. Victory 8770; Lucille Daguitė—Finansų rast., 2902 W. Pershing rd.; P. Montvidas—Kontrolės rast., 4005 South Artesian ave.; K. Sova—Kasos globėjai, 4001 S. Maplewood av.; Helen Gramantienė—Kasierius, 4535 So. Rockwell st.; Dr. T. Dundulis—Dr. kvotėjas, 8939 So. Claremont ave.; A. Miller—Teisėjas, 4258 S. Western ave.; J. Balciūtis—Maršalka. Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėn. trečią sekmadienį, 1 val. popiet, Hollywood svet., 2417 W. 43rd st. Nariams gali būti vyrai ir moterys nuo 16 iki 45 metų amžiaus.

GARFIELD PARK LIETUVIŲ VYRŲ IR MOTERŲ PASELĖ KLIUBO VALDYBA 1940 METAMS: Pirm.—Geo. Medalinskas, 233 S. Central Ave.; Pirm. pagelb.—John Yuknis, 210 S. Kildare Ave.; Raštininkas—M. Medalinskas, 233 S. Central Ave.; Fin. Rast.—Chas. Katallo, 4678 W. End Ave.; Kontr. Rast.—V. Manikas, 17 S. Springfield Ave.; Kasierius—M. Kazianus, 3508 Gunderson Ave.; Berwyn, Ill.; Kasos Globėjai: M. Davidson ir J. M. Bruchas; Maršalka—A. Babus; Reporteris—John Benekaitis, 1656 S. Troy St.; Daktaras—Al. Margeris. Susirinkimai yra kas antrą sekmadienį, 1 val. popiet, Napoleon Hall, 3958 W. 5th Ave.

TEISYBES MYLĖTOJŲ DRAUGYSTĖS VALDYBA 1940 METAMS: Joe Balchunas—Pirm., 3200 So. Lowe Ave.; P. P. Killis—Pirm. pagelb., 3347 S. Lithuania Ave.; A. Kaušakis—Nut. rast., 3842 S. Union Ave.; F. Kasper—Fin. rast., 3534 S. Lowe Ave.; Z. Grigonis—Kontr. rast., P. Juozapavicius—Izd. glob.; J. Rachunas—Izd. rinkas, 3137 So. Halsted St.; L. Juclius—Maršalka. Dr. J. P. Poška—Dr. kvotėjas, 3133 So. Halsted St., Tel. Victory 3887; K. Valaitis—Ligonių prižiūrėtojas. Susirinkimai atsiduria kas mėnesio antrą sekmadienį, 12 val. dieną, Lietuvių Auditorioj, 3133 S. Halsted St. I draugystę priimami vyrai ir moterys nuo 18 iki 45 metų amž.

CLASSIFIED ADS.

SITUATION WANTED Ieško Darbo

PAIESKAU DARBO. Penteris ir poperninkas, Kalsimaini lubas už \$1.50. Miegamas kambarys su savo popieriais—\$3.00. Apkainavimas dyka. 10 metų patyręs. Darbas užtikrintas. Jos. Augaitis, 1608 South 50th Ave., Cicero, Ill. tel. Cicero 2633.

REIKALINGAS DARBAS, kaip dženitorius ir handy man. Esiu patyręs 5 metus. Rašykite 1739 So. Halsted St. Box 2342.

HELP WANTED—FEMALE Darbininkių Reikia

REIKIA PATYRUSIŲ operatorių prie kelnų siuvimo. 310 So. Green St.

MERGINA PRIZIURETI 3 metų vaiką, lengvas ruošos darbas, 2 dienas savaitę liuos, buti naktimis. Armitage 3978.

PATYRUSI MERGINA bendram ruošos darbiui, savas kambarys, virimo nėra, \$8, mėgti vaikus. Edgewater 4625.

MERGINA AR MOTERIS bendram ruošos darbiui, buti ar eiti. Mells, 2735 N. Francisco, Brunswick 5536.

PRESS OPERATORIŲ ANT marškinių. Taipgi patyrusių finišerų. Manhattan Laundry, 5530 Cermak Road, Tel. Lawndale 4145.

HELP WANTED—MALE Darbininkių Reikia

REIKALINGAS DARBININKAS ant farmos, kuris mylėtų farmų gyvenimą. Adam Balukevicius, Custer, Michigan.

FURNISHED ROOM—TO RENT Gyvenimui Kambariai

RENDON FURNISHUOTI KAMBARIAI, \$1.50 ir \$2.00 ir savaitę. Karštu vandeniu šildomi. Visi parankumai. 2100 West 59th St.

RENDON KAMBARYS, pigiai, prie 2 senų žmonių. 3438 South Emerald Avenue.

RENDON KAMBARYS karštu vandeniu šildomas, vana ir visi parankumai. 668 West 18th St.

FOR RENT—IN GENERAL Rendi—Bendrai

6 DIDELI KAMBARIAI GARU šildomi, ant antro aukšto ir 1 didelis kambarys ant pirmo aukšto, vedusiai porai, be vaikų. 742 West 33rd St.

1660 SO. CHRISTIANA AVE., arti Ogden Ave., 7 kambariai, garo šiluma, \$35, išdekoruos. Matyti dženitorius.

STORAS RENDON, moderniškas, kampinis. Tinkamas bile kokiame biznui. Kambariai gyvenimui už pakaly. 571 West 18th St.

WHOLESALE FURNITURE Rakanđai ir Įtaisai Pardavinimui

MOKEDAMAS CASH už rakanđus, sutauptys nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Paaukite ar rašykite dėl daugiau informacijų. Vien tik nacionaliai žinomi daiktai randa pas mus. ALISAUSKAS, Sunus, 6343 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone Republic 6051.

BUSINESS—TO RENT Bizniai Rendi

RENDON TAVERNAS, pilnai įrengtas. Gera vieta geram žmogui. Pusė bloko nuo bažnyčios. Biznis gerai išdirbtas. 2257 W. 23rd Pl. 3-čias aukštas.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

PARDUODU DUONOS KEPYKLĄ su namu arba viena biznį, biznis įgyventas per ilgus metus; pardavimo priežastis — senatvė. Noriu poilsio. Biznio vieta ir savininko antraštas 2803 Emerald Ave. Chicago, Ill. Tel. Calumet 4959.

PARDAVIMUI TAVERNAS su 16 kambarių ruimungine, arba mai nysiu, kas ką turite. 2113 South Halsted St.

PARSIDUODA TAVERNAS, lietuvių apgyventojų apylinkė. Biznis atdaras per 8 metus. Kampinis namas, salė dėl parengimų ir 4 kambariai pagyvenimui. Mes pirkome nuosavą namą, todėl parduosime vietą pigiai, kreipkitės antraštu: 3259 SO. UNION AVE.

PARSIDUODA TAVERNAS — gera vieta — moderniška įrengta. Pigi rėnd, gyvenimui kambariai. Turiu kitą biznį. 6706 So. Ashland.

PARDAVIMUI GERAI APSIMOKAS modernas taverna, priežastis — kitas biznis. 434 West 31st St.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

REAL ESTATE FOR SALE Namai-Zemė Pardavinimui

MORTGAGE HOUSE parduos janitoriams arba mažiems investuotojams nuo 6 iki 24 apartmenų namus, 15% įmokėti. Room 1145—111 W. Washington St.

PARDAVIMUI TIKRAS, BARGE-NAS, 7 kambarių rezidencija, visur kietais medis, karštu vandeniu šildoma, ir plytinė krautuvė rėnduoti. Bernsperins, 6152 So. Halsted Street.

3 FLATŲ PLYTINIS BUDINKAS prie 2039 Walton St., 6 kambariai, 2 flatus plytinis bungalow prie 2035, 7 kambariai. Dėl smulkesnių žinių pasimatyti su B. G. Anderson, 2127 Iowa St. Humboldt 0902.

SKAITYTOJAI RENGIA SI statyti geram priemiesty, turės pirmus morgiaus pardavimus straight, ar pro-payment. Rašyti C. & W. Construction Co., 1708 W. Van Buren.

PRIE EZERO KATEDŽE \$1500.00 — PASULŲ PUKIA KATEDŽE izoliuota su celopaks, prie gražaus šaltinio, smėlio du gnu ezero. Lotas 78 pedų, priesakis greina prie vandens. Mazas įmekimas, likusią terminais. Box B 1 1739 So. Halsted St.

FARMS FOR SALE Ukiai Pardavinimui

TURIU 5 AKRUS SU NAMU, 2 kambarių šiaurėje nuo D. Mott, Ind., netoli nuo State Road 63. Parduosiu pigiai už pinigų, ne skolon, geras vanduo. Dėl smulkesnių rašyti. Jasper Cooper, De Motte, Indiana.

MOVING AND EXPRESSING Perkraustymas ir Vazma

BALDU — PLANŲ KRAUSTYMAS anglių, juodžemio pristatymas. Seniausias lietuvių baldų kraustytojas Chicagoje. Visi baldai nešami su ypatinga atsarga, darbas užtikrintas. ALISAUSKAS SONS, 7100 So. Talman Ave. Prospect 8742

SOIL—FOR SALE Juodžemis—Pardavinimui

Tel. OAK LAWN 193—J-1. STANLEY GAVCUS Parduoda išpuštą žemę trąšai, 1 buselis 26—5 buselių \$1.00—15 buselių \$2.50. Kreipkitės dėl kainų, dėl didesnių kiekių. Iškraustome nebrangia kaina. Anglys tiesiai iš Karygių, 110 SOUTH RIDGELAND AVE., WORTH, ILL.

JUODŽEMIS MAISYTAS su humus ir Peat Moss — įreistas—parduodamas buseliais ir važnomis—5 buselių už \$1.00—10 buselių už \$1.50. Pristatomo visur. CHARLES GAVCUS, 6100 S. State. Tel. Wentworth 7942

FINANCE AND LOANS Finansai ir Paskolos

PIRMIEJI MORGICIAI Parduoda ant tikrai saugios nuosavybės. \$1.00 iki \$5,000, 5% iki 6% palukau. Tel. CENTRAL 5225.

PASKOLOS DEL NAMŲ SIMANO DAUKANTO FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO 2202 W. Cermak Road CANAL 8887 BEN. J. KAZANAUSKAS, Rašt.

PASKOLOS Ant 1-mų ir 2-ry MORGICIŲ

Greita Veikla—Geri Terminai PETERS BROS. & CO. 1647 W. 47th Street 2-ras aukštas. (Tarpe Marshallfield ir Paulina gat.)

Kas diena...

Tukstantinės pirkėjų armijos ieško visokių pirkinių, biznio progų ir t. t.

Todėl įeju turite ką parduoti, mainyti, išnuomoti, samdytis ir t. t., nelaukite, kad kitas pavilius jus gerai kostumerį, bet garsnaktis šiANDIEN NAUJIENŲ "Classified" skyriuje.

SKAITYKITE kas dieną Naujienų 7-me puslapįje "Classified" skyrių, kur siuloma daug įvairių gerų bargeių. VISUOSE BIZNIO reikaluose naudokitės Naujienų aukštos vertybės classified skyriaus patarnavimu paskukdami arba atveždami.

CANAL 8500 "NAUJIENOS" 1739 S. HALSTED STREET CHICAGO, ILL.

1500 NAUJŲ KAURŲ
1500 NEATSIMTŲ KAINOS Sumažintos 50% Nupiltos iki 1/2 DIDELIŲ KAURŲ BARGENAI
Nesistimta 6x9, 8x10, 9x12, 9x15, 11x10, 11x14, 11x18, 12x18, 12x24, 14x18, 14x24, 16x24, 18x24, 20x24, 22x24, 24x24, 26x24, 28x24, 30x24, 32x24, 34x24, 36x24, 38x24, 40x24, 42x24, 44x24, 46x24, 48x24, 50x24, 52x24, 54x24, 56x24, 58x24, 60x24, 62x24, 64x24, 66x24, 68x24, 70x24, 72x24, 74x24, 76x24, 78x24, 80x24, 82x24, 84x24, 86x24, 88x24, 90x24, 92x24, 94x24, 96x24, 98x24, 100x24, 102x24, 104x24, 106x24, 108x24, 110x24, 112x24, 114x24, 116x24, 118x24, 120x24, 122x24, 124x24, 126x24, 128x24, 130x24, 132x24, 134x24, 136x24, 138x24, 140x24, 142x24, 144x24, 146x24, 148x24, 150x24, 152x24, 154x24, 156x24, 158x24, 160x24, 162x24, 164x24, 166x24, 168x24, 170x24, 172x24, 174x24, 176x24, 178x24, 180x24, 182x24, 184x24, 186x24, 188x24, 190x24, 192x24, 194x24, 196x24, 198x24, 200x24, 202x24, 204x24, 206x24, 208x24, 210x24, 212x24, 214x24, 216x24, 218x24, 220x24, 222x24, 224x24, 226x24, 228x24, 230x24, 232x24, 234x24, 236x24, 238x24, 240x24, 242x24, 244x24, 246x24, 248x24, 250x24, 252x24, 254x24, 256x24, 258x24, 260x24, 262x24, 264x24, 266x24, 268x24, 270x24, 272x24, 274x24, 276x24, 278x24, 280x24, 282x24, 284x24, 286x24, 288x24, 290x24, 292x24, 294x24, 296x24, 298x24, 300

ŠTAI VĖL APSISUKO METŲ RATAS, VĖL MĖS ŠVĖSIME — PIRMĄ GEGUŽĘS

Darbo Žmonių Šventė

Per virš 50 metų, visame civilizuotame pasaulyje, giliai darbo žmonių širdyje įsigyveno samonė, kad vieną dieną bėgyje metų pašvęsti savo klasės reikalams, kurioje darbininkai galėtų spiestis į burius ir apkalbėti visiems bendrus reikalus; siektis geresnio atlyginimo už savo trisus; reikalauti sutrumpinimo darbo valandų, pagerinimo darbo sąlygų; ugdyti didesnę solidarumą tarpe darbininkų be skirtumo tautybės, rāsės, tikybos. Tą dieną yra Pirmą Gegužės. Jau daug laimėta, daug iškovota ir daug nukentėta.

Štai, vėl apsisuko metų ratas, vėl ateina Pirmą Gegužės, vėl darbininkai vienokiu ar kitokiu budu spiesis ir reikš savo solidarumą, skelbs darbo žmonių brolybę, šauks į kovą už laisvę ir žmoniškas teises. Pirmoji Gegužės visuose pasaulio kampuose skambės vienokis obalsis: "Darbo žmonės vienykitės, nes tuomi nieko nepralaimėsite tik retėžius!"

Ir Chicagiečiai Neatsilieka.

Chicagiečiai lietuviai irgi nepasiliksim neatžymėję tos dienos.

Lietuvių Socialistų Sąjungos Chicago Centralė kuopa, sykiu su Lietuvių Darbininkų Draugijos 4 kuopa, rengia iškilmingą Pirmos Gegužės atžymėjimą Mildos Sveitainėje, 3140 S. Halsted St., gegužės 1 d., trečiadienio vakare, pradžia 7:30 val. vakare. Įžanga visiems veltui.

Kalbės Dr. P. Grigaitis.

Kalbės "Naujienu" Redaktorius, Dr. P. Grigaitis, ir keli kiti žymūs kalbėtojai. Dainuos Naujos Gdynės choras, vadovaujamas Jurgio Steponavičiaus ir bus kitokių pajvairinimų.

Kiekvienas darbininkas turėtų skaityti sau už pareigą dalyvauti šiame suėjime ir bendrai švęsti viesuotiną darbininkų šventę Pirmą Gegužės. Kvieslys

Likvidavo C. I. O. Streiką Prieš Norsto Laikraštį

Šiandien Streikieriai Grįžta Darban

Pereitos savaitės pabaigoje buvo likviduotas sutarties pasirašymo apie 17 mėnesių laiko užtrukęs C.I.O. laikraštinių kuonijos streikas prieš Hearsto dienraštį, "The Chicago Herald-American".

Sutartis apima redakcijos darbininkus. Leidėjai sutiko prīmti atgal į darbą 115 iš 167 tarnautojų, išėjusių streikan, taipgi sutiko atmokėti \$24,000 visiems streikieriams už užsilikusias algas.

Ab' pusės taipgi sutiko likviduoti bylas, kurias buvo užvedusios viena prieš kitą ryšy su streiku.

Prie streiko likvidavimo daugiausia prisidėjo Ray Edmondson, United Mine Workers Illinois distrikto prezidentas ir Victor Olander, Illinois Darbo Federacijos sekretorius ir iždininkas.

Turis Mirtinai Susižeidė Iškritęs Per Langa

Walter Bogwill-Bogwill

BRIGHTON PARK. — Šeštadienio rytą šv. Antano ligoninėje pasimirė 46 metų bryhtonparkietis, Walter Bogwill-Bogwill.

Balandžio 12 d., jis mirtinai susižeidė iškritęs arba iššokęs iš antro aukšto lango savo name. Gyveno su šeima adresu 3104 44th street.

Užsiėmimu velionis buvo mechanikas. Jis paliko žmoną Alice Bogwill, brolių Joną ir nemažai kitų artimų giminių.

Kunas yra pašarvotas J. Lilevičiaus koplyčioje, ad. 4348 S. California avenue, iš kur bus pala dotas trečiadienį, 10 valandą ryto, Lietuvių Tautiškos Kapinėse. Rs.

Norvegias Nuginčija Vokietijos Kaltinimus Anglijai

"Tai Melas"

Chicago vakar viešėjo Wilhelm Morgenstierne, Norvegijos ministeris Jungtinėms Valstijoms. Jis čia buvo atvykęs valstybiniais reikalais ir tarėsi su vietos konsulu, Sigurd Maseng.

Morgenstierne pareiškė, kad Vokietijos valdžios aiškinimai, jog Anglija ruošėsi Norvegiją užpulti, ir kad tik todėl Vokietija pasiskubino pati kraštą paimti "po protekcija", yra grynas melas.

Tie kaltinimai ir neva dokumentai, kurie įrodo Anglijos pasmojimą Norvegiją "užimti", sako Morgenstierne, yra tikrai propaganda.

Unija Prašalino Scalise iš Prezidentų

Siulo Janitorių Prezidentą McFetridge Jo Vieton

Building Service Employees International Union, kuri apima janitorių ir visas kitas unijas darbininkų, aptarnaujančių namus, prašalino iš generalio prezidento vietos George Scalise.

Unija turi apie 70,000 narių Amerikoje, ir Scalise buvo skaitomas jos faktiniu diktatorium. Jis buvo prašalintas, ir vėliau pats įteikė rezignaciją, ryšy su kriminaliais kaltinimais, kurie jam yra kelinami New Yorko prokuratūros. Pasak kaltinimų, jisai "gangsteriška" tvarkė "generalės unijos reikalus, privertes įvairias New Yorko firmas sumokėti jam asmeniškai apie \$100,000 "vaduotpinigų", etc. Su tais pinigais jis buvęsitaisęs sau karališką rezidenciją kur tai Naujojo Anglijoje.

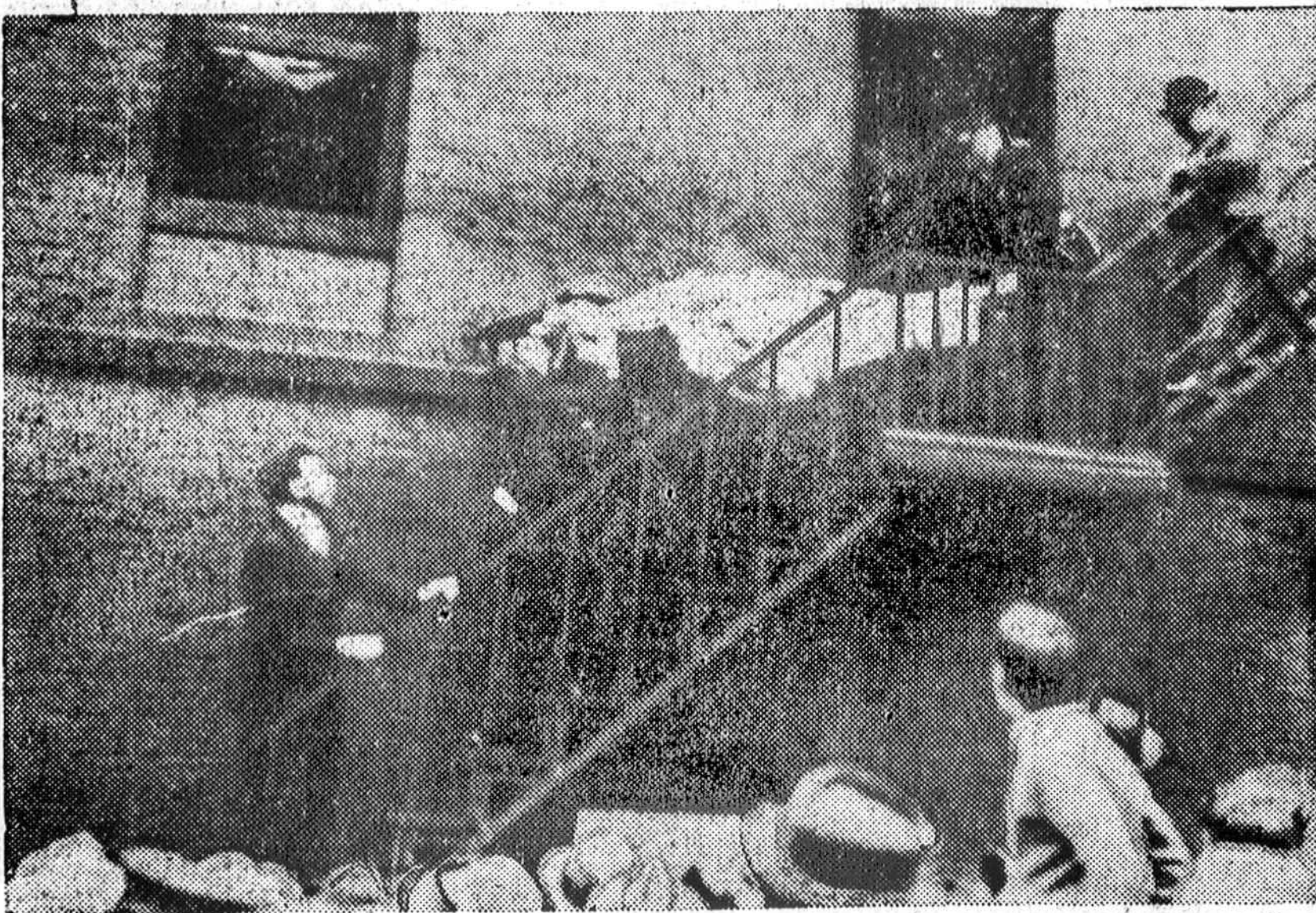
Scalise'o vietai užimti tarptautinės unijos priešakyje yra siulomas William McFetridge, Chicago janitorių unijos, lo- kalo 1, prezidentas.

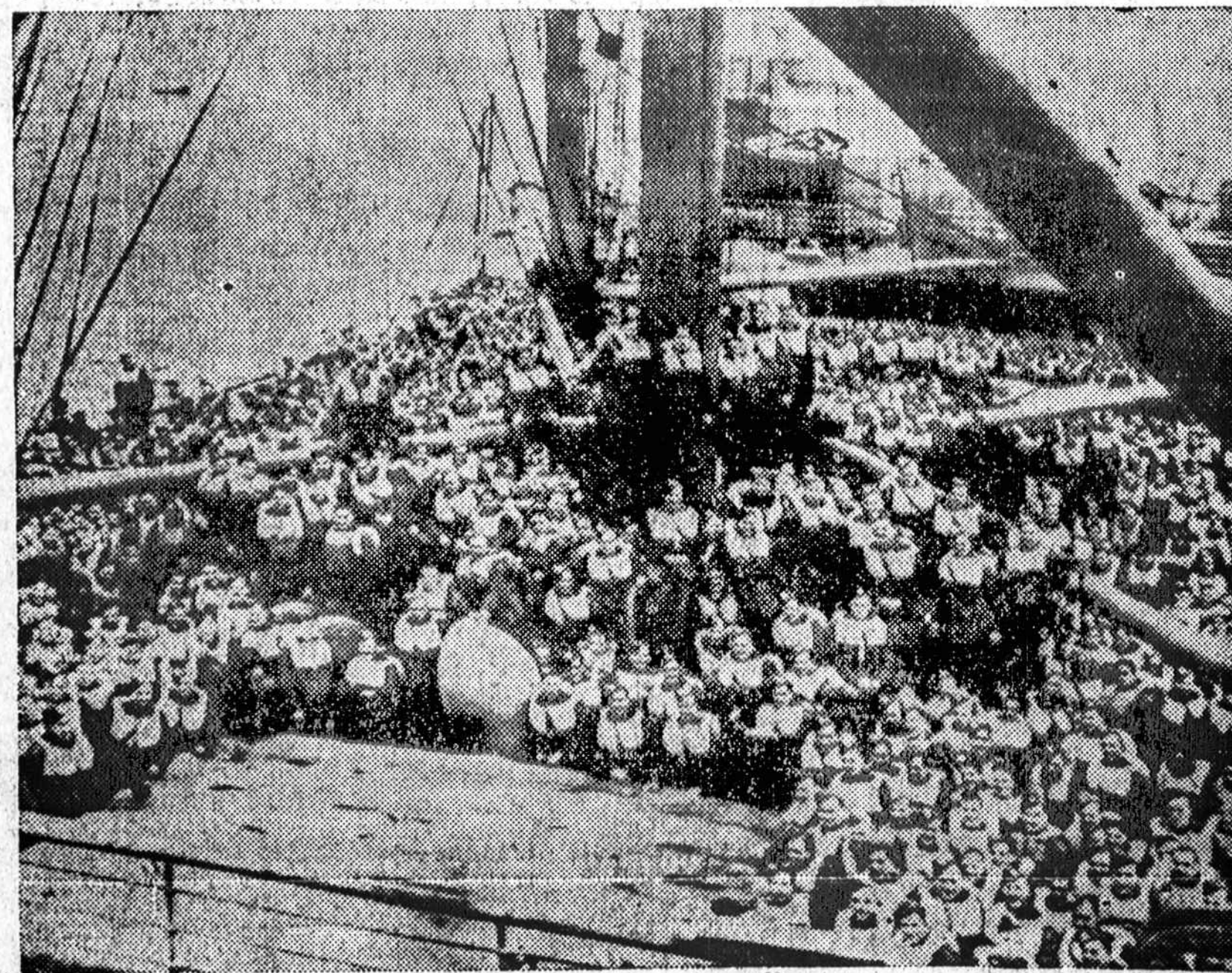
Buvęs Detroito majoras Richard Reading (po kairei) ir John Roxobough, čempiono Louis'o manadžeris, kurie drauge su kitais yra kaltinami promotavimu gembleriavimo.

EVANSTON, ILL. — Northwestern universiteto studentai surengė politinę parodiją.

BURLINGTON, IA. — Henry Reeb, kurio kuną policija neša iš ofiso. Reeb pamišo ir susižaudyme su policija sužeidė 12 žmonių, o paskui pats nusišovė.

ANGLIJOS KAREIVIAI ARTINASIPRIE NORVEGIJOS KRANTŲ.

Vakar ir Užvakar Chicagoje

● Kelyje į Woodlawn ligoninę taksikebe pasimirė 63 metų chicagietis, Miss Leona Allen, nuo 6200 Kenwood avenue. Ji sirgo širdies liga.

● Adresu 2948 Indiana ave. buvo rastas negyvas nuo revolverio kulkos 72 metų miesto darbininkas, Michael Killingrew. Policija spėja, kad jis nusišovė.

● Iš Mrs. Florence Prenk buto, adr. 1623 East 68th st., vakar dingo tarnaitė. Su ja dingo šeimininkės \$400.

● Englewood nuovados policija suėmė 28 metų Joseph Sacramento, nuo 533 West 62 street, ir apkaltino jį žmogžudyste. Kamantinėjamas jis prisipažino, kad su batu mirtinai sumušė 25 metų moteriškę, Patricia DeMarte, kuri per kelis mėnesius buvo jo meilužė. Moteriškės kunas buvo atrastas kaltinamojo bute.

● Pernai ir šių metų pradžioje žmogžudžiai Chicagoje užmušė 290 žmonių. 240 tų nužudymų policijos detektyvai išrišo ir suėmė kaltininkus, bet kaip žuvo likusieji, tai yra 50, policija dar nežino ir kaltininkų neturi suėmusi.

● Illinois parolių taryba svarsto prašymus nuo 337 kaltinių įvairiuose kalėjimuose suteikti jiems parolius. Daugiausia prašymų padavė Jolieto kalėjimų kaliniai.

● Thomas Darrow, 29 metų indianaharborietis nuo 4736 Olcott avenue prisipažino, kad jis nušovė savo kolegą darbe, 30 metų Lee Hewett, nuo 430 W. Chicago avenue, East Chicago. Abu dirbo Youngstown Steel and Tube dirbtuvėse. Darrow aiškino, kad jis keršijo Hewett'ui už jo žmonos paviliojimą.

● Carnegie "Didvyrių Fondas" Pittsburgh, Pa., paskyrė medaliu jaunai 24 metų Chicago italei už išgelbėjimą iš Michigan ežero chicagiečio Edward A. Dressler, nuo 157 Hill st., ir jo 2 metų dukters. Tai įvyko liepos 2, 1939 metais. Pagerbtoji moteriškė yra 24 metų Yolanda Fabri, gyvenanti adresu 2219 Harrison street. Ji yra dviejų vaikų motina.

● Metus iki keturiolikos kalėjime turės sėdėti 33 metų Albertas Milewski, nuo 4833 So. Elizabeth street. Jis buvo su-

imtas už užpildinėjimą merginų gatvę.

● Nežinomi vagys išsinešė iš Jackson pradinės mokyklos, 820 S. Carpenter street, 30 rasiomų mašinėlių, skaičiuojamą mašiną ir 200 rankšluosčių. Nuostoliai siekia apie \$2,500.

● Gaisras padarė kelis šimtus dolerių nuostolių Belle Shore Apartment viešbutyje, 1062 Bryn Mawr avenue.

● Prie 52-tros ir California trokas suvažinėjo policistą James Sullivan, nuo 7806 So. May street. Jį gana sunkiai sužeidė. Sullivan prie kryžkelio dirigavo trafiką.

● Darling and Company trasių dirbtuvė, 45 ir Racine, pereitos savaitės pabaigoje buvo kilęs gaisras. Pasisekė greitai likviduoti. Nuostoliai maži.

● Iš 5-to aukšto El-Ray viešbučio iššoko ir užsimušė svečias iš Shreveport, Louisiana valstijos, B. Buckley. Jis buvo apie 40 metų amžiaus.

● Highland Parke dėl sulužusio rato nuo bėgių nukrito 14 vagonų Northwestern geležkelio prekinio traukinio. Traukinio įgula išliko sveika, bet keli vagonai buvo smarkiai sudaužyti.

Rado Negyva Vilepe Lietuvi Petrą Šnira

Krimtos, Ka1 Sveikata Sumenkėjo

BRIDGEPORT. — Rytoj 8 val. ryto, laidojamas 58 metų bridgeportietis Petras Šniras, kuris gyveno adresu 929 W. 33rd street. Velionis buvo at rastas pasikoręs savo namo sklepe, ir atrodo, jog jisai nusiždė. Šeimyna pasakojo Deering nuovados policijai, kad Šniras krintosi, kad jo sveikata menkėja.

Velionis paliko žmoną Domicele, tris sunus ir daug kitų giminių. Jo kunas yra pašarvotas A. M. Phillips koplyčioje, iš kur bus palaidotas antradienį rytą, šv. Kazim'ero kapinėse. Bažnytinį pamaldų nebus.

Laidotuves tvarko direktorius A. M. Phillips.

Rs.

NAUJIENŲ

PAVASARINIS PIKNIKAS

—IVYKSTA—

Gegužio 26 d.

LIBERTY GROVE

DARŽE

WILLOW SPRINGS, ILLINOIS